

**PROGRAMACIÓN
DIDÁCTICA
SEXTO EDUCACIÓN PRIMARIA**

CEIP A LAXE

2018-2019

ÍNDICE

	pág.
1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN	3
2. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE	6
3. CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS PARA O CURSO	21
4. CONCRECIÓN PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	23
4.1. CONCRECIÓN POR ÁREAS	
4.2. INSTRUMENTOS E PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN COMÚNS A TODAS AS ÁREAS	
5. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS	118
6. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.....	120
7. AVALIACIÓN.....	120
7.1. MÍNIMOS ESIXIBLES	
7.2. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN	
7.3. CRITERIOS DE PROMOCIÓN DOS ALUMNOS	
8. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA	
DOCENTE	129
9. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE	130
10. INFORMACIÓN ÁS FAMILIAS	131

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.

O CEIP A Laxe é un centro pequeno da zona rural de Ferrol. O centro consta de catro unidades, unha de Educación Infantil e tres de Educación Primaria, contando neste curso académico cun total de sesenta e oito alumnos/as.

Este ano vólvese a dar a circunstancia de que quinto e sexto están xuntos na mesma aula, coas dificultades engadidas que isto supón para o labor docente diario. En total son 12 alumnos/as. Deste alumnado, seis son os que están cursando O sexto curso de Educación Primaria. É un grupo heteroxéneo, contando con ACI.

Características evolutivas dos/as nenos/as entre 10 e 12 anos.

DESENVOLVEMENTO FÍSICO E MOTOR

Nalgúns alumnos/as manifestarase unha consolidación do equilibrio motor acadado e outros comezaran os procesos característicos da puberdade que se materializan nos cambios morfolóxicos consecuencia da actividade hormonal: crecemento, aumento da musculatura, redondeamento da figura, primeiros signos de vello

En canto ás habilidades motoras, os rapaces e as rapazas son practicamente iguais nas súas aptitudes físicas, agás na maior forza que teñen os rapaces no antebrazo e a maior flexibilidade xeral que teñen as rapazas.

Na maioría das actividades físicas que se realizan durante a preadolescencia o sexo non é tan importante como a idade e a experiencia.

Polo tanto, as diferenzas individuais derívanse da experiencia e do adestramento así como da herdanza de cada persoa.

No que si hai diferenza é na aparición dos cambios anatómicos e fisiolóxicos, que á fin da etapa comezan a aparecer. O ritmo evolutivo fai que as rapazas comecen a dar o “estirón” aos 11 anos e se prolongue ata os 13-14.

Nos rapaces, sen embargo, este proceso non terá lugar ata os 13 anos aproximadamente.

DESENVOLVEMENTO SOCIAL

Relación cos adultos: pais profesores poden ser xulgados criticamente. Isto é debido en parte ás novas adquisicións cognitivas que comezan a manifestarse (certa apertura ao pensamento formal). Isto permítelles establecer algunhas hipóteses sinxelas e contrastalas.

En casa xa no son tan condescendentes e dóciles á hora de botar unha man e colaborar. Os pais deben ter comprensión paciencia e actitudes de diálogo, ofrecendo razóns e explicacións pero sendo esixentes cos seus fillos para que cada cal asuma súa parte de responsabilidade.

Relación cos compañeiros: os amigos teñen gran importancia, os grupos comezarán a facerse mixtos, pois dominan as normas do grupo homoxéneo e, ademais, van aparecendo os intereses sexuais.

Compáranse entre si e o desenvolvemento físico durante este período pode afectar ao tema das amizades, que en parte se basean na aparencia e na competencia física.

O grupo de compañeiros é probablemente o sistema que maior influencia exerce sobre os nenos nesta idade. Cada vez se fan máis dependentes dos seus compañeiros, non só para gozar da súa compañía, senón tamén para a autovalidación e para recibir consellos.

Cada vez consideran máis a amizade como un foro no que é posible abrirse ao outro e esperan que esa intimidade se corresponda.

Esixen máis dos seus amigos, cambian menos a miúdo de amigos e atopan maiores dificultades para facer novas amizades, ademais de afectar máis cando se rompe unha amizade. Vanse volvendo máis esixentes para buscar amigos e os seus grupos se reducen cada vez máis. Á idade de 10 anos os nenos/as moitas veces teñen un “mellor” amigo a quen lle son bastante leais; isto adoita ser máis aparente nas rapazas.

Cada vez hai maior preocupación polas persoas ás que non coñecen persoalmente, o que os leva a participar en condutas prosociais como as de axudar aos menos afortunados, etc.

DESENVOLVEMENTO INTELECTUAL

Consolidan as operacións lóxico-concretas e das características dos cursos anteriores.

Desenvólvese amplamente a capacidade de síntese, de extracción de características, de abstracción que lle permitirá ao neno/a precisar e disociar calidades dos obxectos e fenómenos e que marca xa a transición cara a lóxica formal.

O pensamento é máis sistemático e ordenado e, ao tempo, máis flexible, dado que a conservación da orde dos datos e a seguridade que isto proporciona permítelle, en ocasións, “transcender” eses datos e actuar mentalmente de forma máis rápida.

Existen neste período cambios funcionais na capacidade de procesamento e estes cambios poden ser debidos a unha mellora na eficacia operacional, nas estratexias que utiliza o suxeito e no coñecemento que posúe da tarefa.

Cambios Cognitivos (intelectuais) que se producen:

ten maior capacidade para pensar sobre o seu propio pensamento (metacognición). O alumno é capaz ao realizar unha tarefa de observar os seus propios procesos o de reflexionar sobre eles.

Pode ir controlando os seus propios mecanismos de aprendizaxe e permitindo, por tanto, que o neno/a “aprenda a aprender”.

O neno vai facéndose máis consciente das súas capacidades e limitacións cognitivas e adquirindo paulatinamente un maior control e planificación da súa actividade, froito da interacción social e comunicativa cos adultos.

Son máis conscientes dos seus puntos fortes e débiles intelectuais.

Identifican tarefas difíciles e dedican un maior esforzo facendo unha avaliación do seu propio progreso.

Utilizan máis recursos para planificar e usar as súas aptitudes: saben que para pensar ben hai que ter en conta todos os datos, planificar formular hipóteses alternativas.

Lembran máis elementos de información. Hai un desenvolvemento das habilidades selectivas de atención e de memoria; ademais de utilizar a repetición para memorizar, comeza a agrupar a información en categorías coa fin de poder lembrala mellor

Comezan a darse conta tamén da importancia das estratexias de recuperación da información. Pensan en pistas para estimular a memoria.

Aumenta a velocidade e a capacidade de procesar a información. Isto é debido tamén ao aumento do uso de estratexias, por exemplo: na lectura pasan de aprender a ler a “ler para aprender”. Coa necesidade por tanto de desenvolver unhas estratexias que lles permitan realizar estas tarefas cunha certa eficacia.

DESENVOLVEMENTO LINGÜÍSTICO

O alumno, no seu desenvolvemento lingüístico, presenta un maior control da comprensión e do uso da linguaxe.

A sintaxe faise máis complexa. Compréndense as formas sintácticas da voz pasiva. Dominio de conceptos gradualmente máis abstractos. Ampliación da comprensión da linguaxe e conceptos matemáticos (números romanos, sistemas de medida, decimais, fraccións, gráficos estatísticos, xeometría, planos e mapas e as súas escalas, etc.).

Os cambios corporais repercuten en certos desaxustes motores (expresión corporal, escritura, plástica, etc.).

En síntese, o alumno/a ao rematar esta etapa está aberto a novos ámbitos de experiencia e posibilidades comunicativas. A linguaxe verbal intervén de forma decisiva neste proceso pois constitúe o instrumento básico do pensamento e a regulación da propia conduta e de intercambio social.

Estes trazos son bastantes comúns, podendo aparecer en maior ou menor grado en cada alumno/a. Os mestres debemos esforzarnos en coñecer a cada alumno/a individualmente para adecuar as formulacións didácticas ás súas necesidades e facilitarlle así a consecución dos obxectivos programados.

2.CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

2.CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

COMPETENCIA LINGÜÍSTICA

ESTÁNDAR	PORCENTAJE
CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízala, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións.	10%
LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica).	10 %
LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.	10 %
LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía.	10 %
LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado.	10 %
LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe.	10 %
LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias	10 %
LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	10 %
LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	10 %
LGB1.7.4. Aмосa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	10 %

COMPETENCIA MATEMÁTICA E COMPETENCIA EN CIENCIA E TECNOLOXÍA

ESTÁNDAR	PORCEN TAXE
CNB1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.	12,5 %
MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen.	12,5 %
MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos.	12,5 %
MTB2.5.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas.	12,5 %
MTB2.8.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números (naturais, enteiros, decimais e fraccións).	12,5 %
MTB2.9.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.	12,5 %
MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades, masas, superficies e volumes de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.	12,5 %
MTB4.6.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto, propoñendo outras formas de resolvelo.	12,5 %

COMPETENCIA DIXITAL

ESTÁNDAR	PORCEN TAXE
LGB2.5.1. Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto.	10 %
LGB2.5.3. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	10 %
LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, programas...	10 %
LGB3.5.1. Usa as TIC na procura de información ou para consultar o dicionario.	10 %
LGB3.5.3. Utiliza correctores de textos.	10 %
LGB3.5.4. Utiliza as TIC para realizar presentacións.	10 %
CSB1.2.1. Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.	10 %

LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet.	10 %
LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade, como apoio e reforzo da aprendizaxe.	10 %
EPB2.4.2. Manexa programas informáticos sinxelos de elaboración e retoques de imaxes dixitais (copiar, pegar; modificar tamaño, cor, brillo, contraste etc.) que serven para a ilustración de textos.	10 %

COMPETENCIA EN APRENDER A APRENDER

ESTÁNDAR	PORCENTAXE
CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízala, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións.	10 %
CNB1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.	10 %
CNB1.3.1. Utiliza estratexias para estudar e traballar de forma eficaz, individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	10 %
CNB1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.	10 %
LGB1.2.1. Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	10 %
LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	10 %

LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto.	10 %
LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto, indicando as ideas principais e secundarias.	10 %
MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares.	10 %
EFB1.3.1. Participa activamente nas actividades propostas buscando unha mellora da competencia motriz	10 %

COMPETENCIA SOCIAL E CÍVICA

ESTÁNDAR	PORCENTAXE
CNB1.3.1. Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	7,69 %
CSB1.6.1. Valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre os diferentes grupos humanos sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.	7,69 %
CSB4.4.1. Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	7,69 %
LCB1.1.3. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita activa, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora e normas básicas de cortesía.	7,69 %
CSB4.5.2. Aprecia a herdanza cultural a escala local, nacional e europea como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.	7,69 %
LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía.	7,69 %
LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: - Debates e diálogos. - Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación.	7,69 %
VSCB1.2.4. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	7,69 %
VSCB1.3.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos.	7,69 %
VSCB1.3.2. Explica razóns para asumir as súas responsabilidades durante a colaboración.	7,69 %
VSCB1.5.2. Identifica vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética.	7,69 %
VSCB2.5.1. Interacciona con empatía.	7,69 %
EFB2.1.1. Respecta a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre nenos e nenas da clase.	7,69 %

COMPETENCIA EN SENTIDO DA INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR

ESTÁNDAR	PORCENTAXE
CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízaa, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións.	4,5%
CNB4.2.2. Identifica e explica os beneficios e riscos relacionados coa utilización das enerxías renovables e non renovables: esgotamento, choiva ácida, radioactividade, expoñendo posibles actuacións para un desenvolvemento sostible.	4,5%
CSB1.4.1. Realiza traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñen a busca, selección e organización de textos de carácter xeográfico, social e histórico.	4,5%
LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	4,5%
LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe.	4,5%
LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes.	4,5%
LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos.	4,5%
LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura.	4,5%
LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura.	4,5%
LCB3.2.4. Emprega estratexias de procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guións, borradores e mapas conceptuais.	4,5%
LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.	4,5%
MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolvidos, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares.	4,5%
MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos.	4,5%
MTB2.9.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	4,5%
MTB5.5.1. Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización.	4,5%
VSCB1.2.3. Aplica o autocontrol á toma de decisións, á negociación e á resolución de conflitos.	4,5%
VSCB1.3.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos.	4,5%
VSCB1.3.2. Explica razóns para asumir as súas responsabilidades durante a colaboración.	4,5%
VSCB1.4.2. Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	4,5%
VSCB1.5.1. Emprega o pensamento consecuencial para tomar decisións éticas.	4,5%
EFB1.3.2. Demostra autonomía e confianza en diferentes situacións, resolvendo problemas motores con espontaneidade e creatividade	4,5%

PLEB5.3.Participa en conversas cara a cara ou por medios técnicos (teléfono, Skype) nas que se establece contacto social (dar as grazas, saudar, despedirse, dirixirse a alguén, pedir desculpas, presentarse, interesarse polo estado de alguén, felicitar a alguén), se intercambia información persoal e sobre asuntos cotiás, se expresan sentimentos, se ofrece algo a alguén, se pide prestado algo, queda con amigos e amigas ou se dan instrucións (p. e. como se chega a un sitio con axuda dun plano).	4,5%
EMB1.2.2. Interésase por descubrir obras musicais de diferentes características, e utilízaas como marco de referencia para as creacións propias.	4,5%

COMPETENCIA EN CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAIS

ESTÁNDAR	PORCEN TAXE
CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízaa, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións.	4,3%
CSB1.3.1. Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía axeitada aos temas tratados.	4,3%
LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica).	4,3%
LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.	4,3%
LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía.	4,3%
LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado.	4,3%
LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe.	4,3%
LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes,	4,3%

LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	4,3%
LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal.	4,3%
LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	4,3%
LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo.	4,3%
LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións.	4,3%
LGB3.2.5. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	4,3%
LGB4.8.2. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	4,3%
LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refróns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral.	4,3%
LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	4,3%
LGB5.3.1. Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.	4,3%
VSCB2.1.2. Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.	4,3%
EPB1.1.1. Observa e explica aspectos, calidades e características das obras artísticas seguindo un protocolo.	4,3%
EFB6.2.3. Realiza e pon en valor distintos xogos e deportes tradicionais de Galicia respectando os principios e regras específicas destes.	4,3%
PLEB5.5. Compara aspectos lingüísticos e culturais das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada a través de producións audiovisuais ou multimedia e de manifestacións artísticas.	4,3%
EMB2.2.4. Interpreta pezas vocais e instrumentais de diferentes épocas, estilos e culturas para distintos	4,3%
EMB1.1.1. Identifica, clasifica e describe as calidades dos sons do contexto natural e social, utilizando un	4,3%

3. CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS PARA O CURSO

a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.

d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.

e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.

f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.

h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

i) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.

j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.

k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.

n) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais , lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

4. CONCRECIÓN PARA OS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES

4.1. CONCRECIÓN POR ÁREAS

ÁREA CIENCIAS DA NATUREZA

O B X	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PE SO	G M
BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Iniciación á actividade científica. ▪ B1.2. Emprego de diferentes fontes de información. ▪ B1.3. Lectura de textos propios da área. ▪ B1.4. Utilización das tecnoloxías da información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre os traballos realizados. ▪ B1.5. Uso progresivamente autónomo do tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas, imaxes etc.). Xestión de ficheiros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facendo predicións sobre sucesos naturais, integrando datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízala, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CC L ▪ CS IEE ▪ CA A ▪ CD ▪ C MC CT 	1º 2º 3º	2,2 %	1, 1 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.2. Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CC L ▪ C MC CT 	1º 2º 3º	2,2 %	1, 1 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.3. Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CC L ▪ CS IEE ▪ C MC T ▪ CD 	1º 2º 3º	2,2 %	1, 1 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C MC CT ▪ CA A ▪ CC L 	1º 2º 3º	2,2 %	1, 1 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp etenci as clave	TRI M	PE SO	G M
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.2.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CS IEE ▪ CA A ▪ C MC CT 	1º 2º 3º	2,2 %	1, 1 %
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ c ▪ e ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Traballo individual e cooperativo. ▪ B1.8. A igualdade entre homes e mulleres. A conduta responsable. ▪ B1.9. A relación cos demais. A 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.3.1. Utiliza estratexias para estudar e traballar de forma eficaz, individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA A ▪ CS C ▪ C MC CT ▪ CS IEE 	1º 2º 3º	2,2 %	1, 1 %

O B X	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp etenci as clave	TRI M	PE SO	G M
g h i	<p>resolución pacífica de conflitos. Toma de decisións:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ criterios e consecuencias. ▪ B1.10. Técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo individual. Desenvolvemento de hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade. ▪ B1.11. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes, na aula e no centro. ▪ B1.12. Emprego de diversos materiais, tendo en conta as normas de seguridade. ▪ B1.13. Elaboración de protocolos de uso das TIC na aula. ▪ B1.14. Valoración da necesidade de controlar o tempo destinado ás tecnoloxías da información e da comunicación e o seu poder de adición. 	<p>facendo uso adecuado dos materiais</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ MC ▪ CT ▪ CS ▪ C ▪ CD ▪ CA ▪ A 	1º 2º 3º	2,2 %	1, 1 %
a b c e g h	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.15. Planificación e realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións, formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ MC ▪ CT ▪ CC ▪ L ▪ CA ▪ A ▪ CS ▪ IEE 	1º 2º 3º	2,2 %	1, 1 %

O B X	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp etenci as clave	TRI M	PE SO	G M
i ▪ m	montando, realizando e extraendo conclusións e presentando informes en diferentes soportes.		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.4.2. Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CC L ▪ C MC CT ▪ CS C ▪ CD ▪ CA A ▪ CS IEE 	1º 2º 3º	2,2 %	1,1 %
BLOQUE 2 - O SER HUMANO E A SAÚDE							
▪ e ▪ h	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. O corpo humano e o seu funcionamento. ▪ B2.2. Anatomía e fisioloxía. ▪ B2.3. Células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas. ▪ B2.4. Diferentes tipos de células. Os virus e as bacterias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano e establecer algunhas relacións fundamentais entre elas e determinados hábitos de saúde. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.1.1. Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do ser humano. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C MC CT 	1º	2,2 %	1,1 %
▪ e ▪ h	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. As funcións vitais no ser humano. ▪ B2.6. Función de relación (órganos dos sentidos, sistema nervioso e aparello locomotor). ▪ B2.7. Función de nutrición (aparellos respiratorio, dixestivo, circulatorio e excretor). ▪ B2.8. Función de reprodución (aparello reprodutor). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Coñecer o funcionamento de células, tecidos, órganos, aparellos, sistemas: a súa localización, forma, estrutura, funcións, cuidados etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.2.1. Identifica e describe as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C MC CT ▪ CC L 	1º	2,2 %	1,1 %

<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ c ▪ d ▪ h ▪ k ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Saúde e enfermidade. ▪ B2.10. Principais enfermidades que afectan aos aparellos e sistemas do organismo humano. ▪ B2.11. Hábitos saudables para previr enfermidades. ▪ B2.12. Trastornos alimenticios. ▪ B2.13. Efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas. ▪ B2.14. Tipos de dietas. ▪ B2.15. Análise de etiquetas de produtos. ▪ B2.16. Avances da ciencia que melloran a saúde e a vida. ▪ B2.17. Coñecemento de actuacións básicas de primeiros auxilios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables e coñecendo as repercusións para a saúde. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.3.1. Recoñece estilos de vida saudables e os seus efectos sobre o coidado e mantemento do funcionamento global do corpo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ MC ▪ CT ▪ CC ▪ L ▪ CS ▪ C 	1º	2,2 %	1, 1 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.3.2. Coñece e explica os principios das dietas equilibradas, identificando as prácticas saudables para previr e detectar os riscos para a saúde. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ MC ▪ CT ▪ CC ▪ L ▪ CA ▪ A ▪ CS ▪ C 	1º	2,2 %	1, 1 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.3.3. Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ MC ▪ CT ▪ CA ▪ A ▪ CS ▪ C 	1º	2,2 %	1, 1 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.3.4. Observa, identifica e describe algúns avances da ciencia que melloran a saúde (medicina, produción e conservación de alimentos, potabilización da auga etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ MC ▪ CT ▪ CC ▪ L ▪ CS ▪ C 	1º	2,2 %	1, 1 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.3.5. Coñece técnicas de primeiros auxilios, en situacións simuladas e reais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ MC ▪ CT ▪ CS ▪ C 	1º	2,2 %	1, 1 %
BLOQUE 3. OS SERES VIVOS							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Seres vivos, seres inertes. Diferenciación. ▪ B3.2. Organización e estrutura dos seres vivos: células, tecidos: tipos; órganos; aparellos e sistemas: principais características e funcións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Coñecer a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, tipos, órganos, aparellos e sistemas: identificando as principais características e funcións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB3.1.1. Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas nomeando as principais características e funcións de cada un deles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CC ▪ L ▪ C ▪ MC ▪ CT 	2º	2,2 %	1, 1 %

e h l	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Os seres vivos: características, clasificación e tipos. B3.4. Os animais vertebrados e invertebrados, características e clasificación. B3.5. As plantas: estrutura e fisioloxía. A fotosíntese e a súa importancia para a vida na Terra. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos. 	<ul style="list-style-type: none"> CNB3.2.1. Identifica as características e clasifica os seres vivos: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos. Outros reinos. 	<ul style="list-style-type: none"> C MC CT 	2º	2,2 %	1,1 %
			<ul style="list-style-type: none"> CNB3.2.2. Utiliza guías na identificación científica de animais e plantas. 	<ul style="list-style-type: none"> C MC CT CA A 	2º	2,2 %	1,1 %
			<ul style="list-style-type: none"> CNB3.2.3. Explica a importancia da fotosíntese para a vida na Terra. 	<ul style="list-style-type: none"> C MC CT CC L 	2º	2,2 %	1,1 %
a e h l i o	<ul style="list-style-type: none"> B3.6. As relacións entre os seres vivos. Cadeas alimentarias. Poboacións, comunidades e ecosistemas. Características e compoñentes dun ecosistema. B3.7. Ecosistemas: pradería, poza, lagoa, bosque, litoral e cidade e os seres vivos. A biosfera, diferentes hábitats dos seres vivos. B3.8 Hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos. B3.9. Uso de medios tecnolóxicos para o estudo dos seres vivos. B3.10. Interese pola observación e polo estudo rigoroso de todos os seres vivos. B3.11. Uso da lupa para a observación científica. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Investigar as características de ecosistemas do seu contorno mediante a recollida de datos, facendo hipóteses, empregando diversas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes, mostrando interese pola rigorosidade e hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos. 	<ul style="list-style-type: none"> CNB3.3.1. Investiga e explica as relacións entre os seres vivos. Cadeas alimentarias. Poboacións, comunidades e ecosistemas. 	<ul style="list-style-type: none"> C MC T CC L 	2º	2,2 %	1,1 %
			<ul style="list-style-type: none"> CNB3.3.2. Recoñece e explica algúns ecosistemas: pradería, charca, bosque, litoral e cidade e os seres vivos que neles habitan. 	<ul style="list-style-type: none"> C MC CT CC L 	2º	2,2 %	1,1 %
			<ul style="list-style-type: none"> CNB3.3.3. Observa e identifica diferentes hábitats dos seres vivos facendo fincapé no coidado destes e nomea algunhas causas de extinción de especies. 	<ul style="list-style-type: none"> C MC CT CS C 	2º	2,2 %	1,1 %
			<ul style="list-style-type: none"> CNB3.3.4. Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica. 	<ul style="list-style-type: none"> C MC CT 	2º	2,2 %	1,1 %
			<ul style="list-style-type: none"> CNB3.3.5. Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utilizando os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados, comunicando de xeito oral e escrito os resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> C MC CT CC L CD CA A 	2º	2,2 %	1,1 %
			BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA				

e h	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Concepto de enerxía. Diferentes formas de enerxía. A luz como fonte de enerxía. B4.2. Electricidade: a corrente eléctrica. Circuitos eléctricos. Magnetismo: o magnetismo terrestre. O imán: o compás. B4.3. Os cambios de estado. As reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Coñecer leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica, os cambios de estado e as reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación. 	<ul style="list-style-type: none"> CNB4.1.1. Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica e os cambios de estado. 	<ul style="list-style-type: none"> C MC CT CA A CS IEE 	3º	2,2 %	1,1 %
			<ul style="list-style-type: none"> CNB4.1.2. Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación. 	<ul style="list-style-type: none"> C MC CT CA A CS IEE 	3º	2,2 %	1,1 %
e h	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Fontes de enerxía e materias primas: a súa orixe. Enerxías renovables e non renovables.- B4.5. Fontes de enerxías renovables e non renovables. O desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo. B4.6. Utilidade dalgúns avances, produtos e materiais para a sociedade. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Coñecer as características das fontes de enerxía e materias primas renovables e non renovables e relacionalas co desenvolvemento enerxético e sostible. 	<ul style="list-style-type: none"> CNB4.2.1. Identifica e explica algunhas das principais características das diferentes formas de enerxía: mecánica, lumínica, sonora, eléctrica, térmica e química. 	<ul style="list-style-type: none"> C MC CT CC L 	3º	2,2 %	1,1 %
			<ul style="list-style-type: none"> CNB4.2.2. Identifica e explica os beneficios e riscos relacionados coa utilización das enerxías renovables e non renovables: esgotamento, choiva ácida, radioactividade, expoñendo posibles actuacións para un desenvolvemento sostible. 	<ul style="list-style-type: none"> C MC CT CS C CC L 	3º	2,2 %	1,1 %
e h	<ul style="list-style-type: none"> B4.7. Planificación e realización de experiencias diversas para estudar as propiedades de materiais de uso común e o seu comportamento diante da luz, o son, a calor, a humidade e a ... 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Planificar e realizar sinxelas investigacións para estudar o comportamento dos corpos diante das forzas, a luz, a electricidade, o magnetismo, a calor ou o son. 	<ul style="list-style-type: none"> CNB4.3.1. Planifica e realiza sinxelas experiencias e predí cambios no movemento, na forma ou no estado dos corpos por efecto das forzas ou das achegas de enerxía, comunicando o proceso seguido e o resultado obtido. 	<ul style="list-style-type: none"> CA A C MC CT CS IEE CC L 	3º	2,2 %	1,1 %

	<ul style="list-style-type: none"> electricidade. B.4.8. Predición de cambios no movemento ou na forma dos corpos por efecto das forzas. 		<ul style="list-style-type: none"> CNB4.3.2. Observa de xeito sistemático, aprecia e explica os efectos da calor no aumento de temperatura e dilatación dalgúns materiais. 	<ul style="list-style-type: none"> C MC CT CC L 	3º	2,2 %	1,1 %
e h	<ul style="list-style-type: none"> B4.9. Observación dalgúns fenómenos de natureza eléctrica e os seus efectos (luz e calor). B4.10. Atracción e repulsión de cargas eléctricas. B4.11. Separación de compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración, evaporación ou disolución. B4.12. Reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación. B4.13. Normas de prevención de riscos. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia. 	<ul style="list-style-type: none"> CNB4.4.1 Identifica, experimenta e exemplifica argumentando algúns cambios de estado e a súa reversibilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> C MC CT 	3º	2,2 %	1,1 %
			<ul style="list-style-type: none"> CNB4.4.2. Separa os compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración, evaporación ou disolución. 	<ul style="list-style-type: none"> C MC CT 	3º	2,2 %	1,1 %
			<ul style="list-style-type: none"> CNB4.4.3. Presenta conclusións de procesos de investigación, experiencias sinxelas ou proxectos sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia, en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> C MC CT CA A CS IEE CC L CD 	3º	2,2 %	1,1 %
			<ul style="list-style-type: none"> CNB4.4.4. Identifica e expón as principios características das reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación. 	<ul style="list-style-type: none"> C MC CT CA A 	3º	2,2 %	1,1 %
			<ul style="list-style-type: none"> CNB4.4.5. Respecta as normas de uso, de seguridade e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo. 	<ul style="list-style-type: none"> C MC CT CS C 	3º	2,2 %	1,1 %
BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS							
e h	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Máquinas e aparellos. Tipos de máquinas na vida cotiá e a súa utilidade. B5.2. Análise de operadores e emprego na construción dun aparello. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Coñecer os principios básicos que rexen as máquinas e os aparellos. 	<ul style="list-style-type: none"> CNB5.1.1. Identifica diferentes tipos de máquinas e clasifícaa segundo o número de pezas, o xeito de accionalas e a acción que realizan. 	<ul style="list-style-type: none"> C MC CT CA A 	3º	2,2 %	1,1 %
			<ul style="list-style-type: none"> CNB5.1.2. Observa, identifica e describe algúns dos compoñentes das máquinas. 	<ul style="list-style-type: none"> C MC CT CC L 	3º	2,2 %	1,1 %

			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.1.3. Observa e identifica algunha das aplicacións das máquinas e dos aparellos e a súa utilidade para facilitar as actividades humanas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C MC CT ▪ CS C 	3º	2,2 %	1, 1 %
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ h ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Construción de estruturas sinxelas que cumpran unha función ou condición para resolver un problema a partir de pezas moduladas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Planificar a construción de obxectos e aparellos cunha finalidade previa, empregando fontes enerxéticas, operadores e materiais apropiados, realizando o traballo individual e en equipo e proporcionando información sobre que estratexias se empregaron. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5 2.1 Constrúe algunha estrutura sinxela que cumpra unha función ou condición para resolver un problema a partir de pezas moduladas (escaleira, ponte, tobogán etc.) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C MC CT ▪ CA A ▪ CS IEE 	3º	2,2 %	1, 1 %
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4. A electricidade no desenvolvemento das máquinas. ▪ B5.5. Elementos dos circuitos eléctricos. ▪ B5.6. Efectos da electricidade. ▪ B5.7. Condutores e illantes. ▪ B5.8. A relación entre electricidade e magnetismo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Realizar experiencias sinxelas para coñecer as leis básicas que rexen a transmisión da corrente eléctrica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.3.1. Identifica os elementos dun circuíto eléctrico, constrúe un e explica algúns efectos da electricidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C MC CT ▪ CS IEE ▪ CC L 	3º	2,2 %	1, 1 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.3.2. Observa e identifica as principais características dos imáns e relaciona electricidade e magnetismo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C MC CT 	3º	2,2 %	1, 1 %
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.9. A ciencia: presente e futuro da sociedade. ▪ B5.10. Beneficios e riscos das tecnoloxías e produtos. ▪ B5.11. Importantes descubrimentos e inventos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4. Coñecer os principais avances da ciencia e da tecnoloxía. Identificar os beneficios e riscos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.4.1. Coñece e explica algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CC L ▪ C MC CT ▪ CS C 	3º	2,2 %	1, 1 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.4.2. Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C MC CT ▪ CC L ▪ CS C ▪ CC EC 	3º	2,2 %	1, 1 %

ÁREA CIENCIAS SOCIAIS

O B X.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS							
e h	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das fases do mesmo e a súa aplicación nas Ciencias sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1.Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.1.1.Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ ou por escrito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCC T ▪ CCL ▪ CD 	1º	1,96 %	O, 98 %
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2.Recollida de información do tema a tratar, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas). 				2º		
e h i	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3.Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e presentar conclusións. ▪ B1.4.Desenvolvemento de estratexias para organizar, assimilar e recuperar a información obtida mediante diferentes métodos e fontes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2.Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.2.1.Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CAA ▪ CCL ▪ CMCC T ▪ CSC 	1º	1,96 %	O, 98 %
				2º			
				3º			

O B X.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5.Técnicas de traballo intelectual. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.2.2.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CAA ▪ CCL ▪ CMCC T ▪ CSC 	1º 2º 3º	1,96 %	O, 98 %
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ h ▪ b ▪ i o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6.Estratexias para desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo. Elaboración dun glosario colectivo. ▪ B1.7.Uso e utilización correcto de diversos materiais cos que se traballa. ▪ B1.8.Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3.Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.3.1.Empraga con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía axeitada aos temas tratados. ▪ CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CMCC T ▪ CSC 	1º 2º 3º	1,96 %	O, 98 %
				<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CMCC T ▪ CSC 	1º 2º 3º	1,96 %	O, 98 %

O B X.	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compete ncias clave	TRI M	PES O	GM
h b i	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9.Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). A prensa escrita e dixital como fonte de información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4.Realizar traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñan a busca, selección e organización de textos de carácter social, xeográfico ou histórico, amosando habilidade para traballar tanto individualmente como de maneira colaborativa dentro dun equipo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.4.1.Realiza traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñan a busca, selección e organización de textos de carácter xeográfico, social e histórico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CSC ▪ CCL ▪ CMCC T 	1º 2º 3º	1,96 %	O, 98 %
h b	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10.Utilización de técnicas para potenciar a cohesión do grupo e o traballo cooperativo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5.Valorar o traballo en grupo, amosando actitudes de cooperación e participación responsable, aceptando as diferenzas con respecto e tolerancia cara ás ideas e achegas alleas nos diálogos e debates. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.5.1.Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e amosa habilidades para a resolución pacífica de conflitos. ▪ CSB1.5.2.Participa en actividades de grupo adoptando un comportamento responsable, construtivo e solidario e respecta os principios básicos do funcionamento democrático. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CSC ▪ CAA 	1º 2º 3º 1º 2º 3º	1,96 % 1,96 %	O, 98 % O, 98 %

O B X.	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compete ncias clave	TRI M	PES O	GM
a h i	<ul style="list-style-type: none"> B1.11. Estratexias para a resolución de conflitos, utilización das normas de convivencia e valoración da convivencia pacífica e tolerante. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Respeita a variedade dos diferentes grupos humanos e valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre todos eles sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.6.1. Valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre os diferentes grupos humanos sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA 	1º 2º 3º	1,96 %	O, 98 %
a c	<ul style="list-style-type: none"> B1.12. Participación activa e construtiva na vida social. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida social creando estratexias para resolver conflitos e empregando códigos de conduta xeralmente aceptados. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.7.1. Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida da aula e do centro e crea e utiliza estratexias para resolver conflitos entre seus compañeiros CSB1.7.2. Identifica e utiliza os códigos de conduta e os usos xeralmente aceptados nas distintas sociedades e contornos (escola, familia, barrio etc.) 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA CSC CAA 	1º 2º 3º 1º 2º 3º	1,96 % 1,96 %	O, 98 % O, 98 %
a h	<ul style="list-style-type: none"> B1.13. A cooperación e o diálogo como valores democráticos fundamentais. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Valorar a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos, fomentando os valores democráticos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.8.1. Valora a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos e fomenta os valores democráticos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA 	1º 2º 3º	1,96 %	O, 98 %

O B X.	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
▪ ▪ ▪ d	▪ B1.14. Iniciativa emprendedora. Actividades de experimentación.	▪ B1.9. Desenvolver a creatividade e o espírito emprendedor aumentando as capacidades para aproveitar a información, as ideas e presentar conclusións innovadoras.	▪ CSB1.9.1. Amosa actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese, creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor que o fan activo ante as circunstancias que lle rodean.	▪ CSIEE ▪ CSC ▪ CAA	1º 2º 3º	1,96 %	O, 98 %
			▪ CSB1.9.2. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	▪ CAA ▪ CSIEE	1º 2º 3º		
▪ ▪ ▪ c	▪ B1.15. Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos.	▪ B1.10. Desenvolver actitudes en cooperación e de traballo en equipo, así como o hábito de asumir novos roles nunha sociedade en continuo cambio.	▪ CSB1.10.1. Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo, valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas.	▪ CSC ▪ CAA ▪ CSIEE	1º 2º 3º	1,96 %	O, 98 %
			▪ CSB1.10.2. Planifica traballos en grupo, coordina equipos, toma decisións e acepta responsabilidades.	▪ CSC ▪ CAA ▪ CSIEE	1º 2º 3º		
BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA							

O B X.	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compete ncias clave	TRI M	PES O	GM
h g e i	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1.Cartografía. Planos, mapas e planisferios. ▪ B2.2.Tipos de mapas: físicos, políticos e temáticos. ▪ B2.3. Escalas e signos convencionais dun mapa. ▪ B2.4.Técnicas de orientación no espazo. Elaboración dun itinerario de viaxe coa axuda de ferramentas dixitais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1.Describir correctamente planos e mapas, incluíndo os planisferios, interpretando a súa escala e signos convencionais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.1.1.Ide ntifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, incluíndo os planisferios, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCC T ▪ CAA 	1º	1,96 %	O, 98 %
e g h	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5.O clima. Elementos e factores climáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2.Identificar os elementos que inflúen no clima, explicando como actúan nel e adquirindo unha idea básica de clima e dos factores que o determinan. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.2.1.Defi ne clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que o determinan 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCC T ▪ CCL 	1º	1,96 %	O, 98 %
e h o	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6.A paisaxe: elementos que o forman, tipos de paisaxes. ▪ B2.7.Características dos principais paisaxes de España e de Europa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3.Explicar que é unha paisaxe, identificar os principais elementos que o compoñen e as características dos principais paisaxes de España e de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.3.1.Defi ne paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características dos principais paisaxes de España e de Europa valorando a súa diversidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCC T ▪ CCL ▪ CSC 	1º	1,96 %	O, 98 %
e h	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8.A diversidade xeográfica das paisaxes de Europa: relevo, climas e hidrografía. ▪ B2.9. Utilización e consulta en sistemas de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4.Identificar as principais unidades de relevo de Europa, os seus climas e a súa rede hidrográfica, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.4.1.Loc aliza nun mapa o relevo de Europa, as súas vertentes hidrográficas e o seu clima. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCC T 	1º	1,96 %	O, 98 %

O B X.	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compete ncias clave	TRI M	PES O	GM
	información xeográfica.	localizándoos nun mapa.	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.4.2.Recóñece as principais características do relevo, os ríos e o clima de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCC T CAA 	1º	1,96 %	O, 98 %
<ul style="list-style-type: none"> a b h 	<ul style="list-style-type: none"> B2.10.A intervención humana no medio. Consumo responsable. Os problemas da contaminación. B2.11.O desenvolvemento sostible. B2.12. Elaboración dun plan de reciclaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5.Explicar a influencia do comportamento humano no medio natural, identificando o uso sostible dos recursos naturais propoñendo unha serie de medidas necesarias para o desenvolvemento sostible da humanidade, especificando os seus efectos positivos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.5.1.Explica o uso sostible dos recursos naturais propoñendo e adoitando unha serie de medidas e actuacións que conducen á mellora das condicións ambientais do noso planeta. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CMCC T CAA CCL 	1º	1,96 %	O, 98 %
<ul style="list-style-type: none"> a b h 	<ul style="list-style-type: none"> B2.13.O cambio climático: causas e consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Explicar as consecuencias que teñen as nosas accións sobre o clima e o cambio climático. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.6.1 Explicar as causas e consecuencias do cambio climático e as actuacións responsables para frealo. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CMCC T CAA CCL 	1º	1,96 %	O, 98 %
BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE							
<ul style="list-style-type: none"> a d h 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1.A Unión Europea. B3.2.A organización económica, social, política e territorial da Unión Europea. <p>Aproximación a algunhas características significativas dos países europeos a través dun proxecto cooperativo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> B3.1.Identificar a estrutura e os fins da Unión Europea, explicando algunhas vantaxes derivadas do feito de formar parte da Unión Europea. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.1.1.Explica que é a Unión Europea e cales son os seus obxectivos políticos e económicos e localiza nun mapa os países membros e as súas capitais. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA 	3º	1,96 %	O, 98 %

O B X.	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
			<ul style="list-style-type: none"> CSB3.1.2. Identifica as principais institucións e os seus órganos de goberno na Unión Europea, recoñecendo os seus símbolos e explicando en que consiste o mercado único e a zona euro. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC CCL 	3º	1,96 %	O, 98 %
<ul style="list-style-type: none"> d g h i 	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Demografía e poboación. Variables demográficas. B3.4. Conceptos demográficos: poboación absoluta, densidade de poboación distribución espacial, crecemento natural e crecemento real da poboación. B3.5. Representación gráfica de datos demográficos: as pirámides de poboación. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Comprender e interpretar os principais conceptos demográficos e calculalos a partir dos datos de poboación. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.2.1. Define poboación dun territorio e identifica os principais factores que inciden nesta e defíneos correctamente. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL 	2º	1,96 %	O, 98 %
			<ul style="list-style-type: none"> CSB3.2.2. Interpreta unha pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCC T CSC CAA 	2º	1,96 %	O, 98 %
<ul style="list-style-type: none"> d g o h 	<ul style="list-style-type: none"> B3.6 Poboación de Europa: distribución e evolución. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Distinguir as principais características española e europea, explicando a súa evolución e a súa distribución demográfica e representándoa graficamente. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.3.1. Describe as principais características da poboación española e europea. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL 	2º 3º	1,96 %	O, 98 %
			<ul style="list-style-type: none"> CSB3.3.2. Explica o proceso da evolución da poboación en España e Europa e describe a incidencia que tiveron nesta, factores como a esperanza de vida ou a natalidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL CAA 	2º	1,96 %	O, 98 %

O B X.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
			<ul style="list-style-type: none"> CSB3.3.3.Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española e europea. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL 	1º 2º	1,96 %	O, 98 %
			<ul style="list-style-type: none"> CSB3.3.4.Describe a densidade de poboación de España comparándoa mediante gráficos coa media da Unión Europea. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CMCC T 	2º	1,96 %	O, 98 %
a d o h	<ul style="list-style-type: none"> B3.7.Os movementos migratorios: éxodo rural, a emigración a Europa, a chegada de emigrantes ao noso país, problemas actuais da poboación. Estudo dos movementos migratorios da familia. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.4.Describir os movementos migratorios da poboación galega e de España explicando o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país e identificar os problemas actuais da poboación. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.4.1.Explica o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC CCL 	2º	1,96 %	O, 98 %
			<ul style="list-style-type: none"> CSB3.4.2.Identifica e describe os principais problemas actuais da poboación: superpoboación, envellecemento, inmigración etc. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC 	1º 2º	1,96 %	O, 98 %
h o	<ul style="list-style-type: none"> B3.8.As actividades económicas e os sectores produtivos de España e Europa. B3.9.A produción de bens e servizos. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.5.Identificar as actividades que pertencen a cada un dos sectores económicos, describir as características destes recoñecendo as 	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.5.1.Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CMTC 	1º 2º	1,96 %	O, 98 %

O B X.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compete ncias clave	TRI M	PES O	GM
		principais actividades económicas de España e Europa.	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.5.2.Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España e Europa e as súas localizacións nos territorios correspondentes 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL 	2º	1,96 %	O, 98 %
<ul style="list-style-type: none"> b h 	<ul style="list-style-type: none"> B3.10.O consumo e a publicidade. Debates sobre a influencia da publicidade nas nosas prácticas diarias. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.6.Describir o funcionamento da publicidade e as súas técnicas distinguindo publicidade educativa e publicidade consumista. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB3 6.1.Valora con espírito crítico a función da publicidade e recoñece e explica as técnicas publicitarias máis habituais, analizando exemplos concretos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE CAA CSC 	2º	1,96 %	O, 98 %
<ul style="list-style-type: none"> g h b 	<ul style="list-style-type: none"> B3.11.Educación financeira. O diñeiro. O aforro. Elaboración dun presuposto persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.7.Tomar conciencia do valor do diñeiro e dos seus usos mediante un consumo responsable e o sentido do aforro. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB3 7.1.Diferencia entre distintos tipos de gasto e adapta o seu presuposto a cada un deles 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE CAA CMCC T CSC 	2º	1,96 %	O, 98 %
			<ul style="list-style-type: none"> CSB3 7.2.Planifica os seus aforros para gastos futuros elaborando un pequeno presuposto persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE CAA CMCC T CSC 	2º	1,96 %	O, 98 %
			<ul style="list-style-type: none"> CSB3.7.3.Investiga sobre diferentes estratexias de compra, comparando prezos e recompilando información. 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE CAA CMCC T CSC 	2º	1,96 %	O, 98 %

O B X.	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Empregabilidade e espírito emprendedor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Comprender os beneficios que ofrece o espírito emprendedor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.8.1. Desenvolve a creatividade e valora a capacidade emprendedora dos membros dunha sociedade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CSC 	2º 3º	1,96 %	O, 98 %
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.13. A empresa. Actividade e funcións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Explica as características esenciais dunha empresa, especificando as diferentes actividades e formas de organización que poden desenvolver distinguindo entre os diferentes tipos de empresas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.9.1. Identifica diferentes tipos de empresa segundo o seu tamaño e o sector económico ao que pertencen ás actividades que desenvolven. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCC T 	2º	1,96 %	O, 98 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.9.2. Describe diversas formas de organización empresarial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	2º	1,96 %	O, 98 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.9.3. Define termos sinxelos relacionados co mundo da empresa e a economía, ilustrando as definicións con exemplos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	2º	1,96 %	O, 98 %
BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO							

O B X.	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
g h i o b	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1.As idades da historia: duración e datación dos feitos históricos significativos que as acoutan. ▪ B4.2.As fontes históricas e a súa clasificación. Realización dun traballo expositivo seleccionando e clasificando distintas fontes (artísticas, literarias, gráficas, estatísticas, cartográficas, orais, etc.) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1.Explicar as características de cada tempo histórico e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.1.1.Define o concepto de prehistoria, identifica a idea de idade da historia e data as idades da historia, asociadas aos feitos que marcan os inicios e finais nomeando algunhas fontes da historia representativas de cada unha delas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CMCC T 	3º	1,96 %	O, 98 %
g h i	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3.O tempo histórico e a súa medida. ▪ B4.4.Técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado: os mapas históricos e as liñas do tempo. Realización dunha liña do tempo que recolla os acontecementos históricos máis relevantes que marcan as idades da historia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2.Utiliza as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade para ordenar temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos relevantes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.2.1.Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCC T ▪ CAA ▪ CCEC 	3º	1,96 %	O, 98 %
b d o h	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5.As transformacións económicas, políticas, sociais e culturais do século XIX. ▪ B4.6.España na Idade Contemporánea I: o século XIX. ▪ B4.7.As 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3.Identificar, localizar no tempo e no espazo e comprender os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais, máis 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.3.1.Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes das distintas idades da historia en España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCC T ▪ CSC ▪ CCEC 	3º	1,96 %	O, 98 %

O B X.	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
	<p>transformacións económicas, políticas, sociais e culturais do século XX.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.8.España na Idade Contemporánea II: o século XX. Mulleres e homes relevantes na historia de España e Galicia. ▪ B4.9.España na Unión Europea. ▪ B4.10.O Mundo Actual. Realización de arquivos sobre temas de actualidade. 	relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.3.2.Ide ntifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia de España describindo as principais características de cada unha delas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCC T ▪ CSC ▪ CCEC 	3º	1,96 %	O, 98 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.3.3.Exp lica aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CAA 	3º	1,96 %	O, 98 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.3.4.Des cribe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais das distintas etapas da historia de España citando os seus representantes máis significativos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CMCC T ▪ CSC 	3º	1,96 %	O, 98 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.3.5.Exp lica os principais acontecementos que se produciron durante o s. XIX e XX e que determinan a nosa historia contemporánea. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CAA 	3º	1,96 %	O, 98 %

O B X.	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compete ncias clave	TRI M	PES O	GM
			<ul style="list-style-type: none"> CSB4.3.6.Describi as características da sociedade española actual, e valora o seu carácter democrático e plural, así como a pertenza á Unión Europea. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC CAA 	3º	1,96 %	O, 98 %
<ul style="list-style-type: none"> d o h 	<ul style="list-style-type: none"> B4.11.Noso patrimonio histórico e cultural. B4.12.Patrimonio da Humanidade. Elaboración dunha guía sobre os sitios e lugares Patrimonio da Humanidade. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.4.Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB4.4.1.Ide ntifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC CAA 	3º	1,96 %	O, 98 %
			<ul style="list-style-type: none"> CSB4.4.2.Respecta os restos históricos e os valora como un patrimonio que debemos legar e recoñece o valor que o patrimonio arqueolóxico monumental nos achega para o coñecemento do pasado. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC CAA 	3º	1,96 %	O, 98 %
<ul style="list-style-type: none"> d o h 	<ul style="list-style-type: none"> B4.13.Museos, sitios e monumentos históricos como espazos de aprendizaxe e gozo. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.5.Valorar a importancia dos museos, sitios e monumentos históricos como espazos onde se ensina e aprende, amosando unha actitude 	<ul style="list-style-type: none"> CSB4.5.1.Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando visita un museo ou un edificio antigo. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC CAA 	3º	1,96 %	O, 98 %

O B X.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
		de respecto a súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza cultural.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.5.2.Aprecia a herdanza cultural a escala local, nacional e europea como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CAA 	3º	1,96 %	O, 98 %

ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR							
a c e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición clara; organización do discurso; escoita; respecto á quenda de palabra; papel de persoa moderadora; entoación adecuada; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.1.3. Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
▪ e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
▪ a ▪ b ▪ e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Participación en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso ordenado e coherente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. ▪ LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCL 	1º 2º 3º 1º 2º 3º	0,97 % 0,97 %	0,485 % 0,485 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación : Debates e diálogos. Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
▪ e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B.1.4. Valoración crítica de mensaxes verbais e non verbais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.4.1. Amosa unha actitude de escoita atenta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %

O B X	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
e	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Valoración dos contidos transmitidos polo texto. Dedución das palabras polo contexto. Ampliación do vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> LCB1.5.3. Diferenza polo contexto o significado de correspondencias fonemagrafía idénticas (palabras homófonas, homónimas, parónimas, polisémicas). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
e	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Comprensión de textos orais segundo a súa tipoloxía. Ideas principais e secundarias. Ampliación do vocabulario. Redes semánticas. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Comprender o sentido global dos textos orais, recoñecendo as ideas principais e secundarias e identificar ideas ou valores non explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.6.1. Identifica o tema do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
b e	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Audición e reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese. B1.8. Dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Memorizar e reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. Identificación da finalidade comunicativa de textos de diferentes tipoloxías: atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos) Ideas principais e secundarias. Ampliación do vocabulario. Redes semánticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Comprender textos orais segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Expresión e produción de textos orais segundo a súa tipoloxía: narrativos, descritivos, argumentativos, expositivos, instrutivos, informativos e persuasivos. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.9.2. Recorda algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésaa oralmente en resposta a preguntas directas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
a b e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.11. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar. Participación en enquisas e entrevistas. Comentario oral e xuízo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar activamente, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo coa súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
b d e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.11. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar. Participación en enquisas e entrevistas. Comentario oral e xuízo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.11. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet. ▪ LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos. ▪ LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE 	1º 2º 3º 1º 2º 3º 1º 2º 3º	0,97 % 0,97 % 0,97 %	0,485 % 0,485 % 0,485 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
			<ul style="list-style-type: none"> LCB1.11.4. Prepara, segundo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER							
e	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Consolidación do sistema de lecto-escritura. B2.2. Lectura en voz alta de distintos tipos de texto- 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
e	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Comprensión de textos, en voz alta e en silencio, segundo o seu tipoloxía. B2.4. Audición de diferentes tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Lectura, en silencio, e comprensión de distintos tipos de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Ler en silencio diferentes textos valorando o progreso na velocidade e a comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade . 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.4.3. Recoñece algúns mecanismos de cohesión en diferentes tipos de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.4.4. Elabora esquemas a partir de textos expositivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
▪ e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Comprensión de textos segundo a súa tipoloxía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %

O B X	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
			<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CMCT CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.6. Interpreta esquemas de chave, números, mapas conceptuais sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
e	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Gusto pola lectura. Hábito lector. Lectura de diferentes textos como fonte de información, de deleite e de diversión. B2.9. Selección de libros segundo o gusto persoal. B2.10. Lectura dos libros establecidos no Plan lector. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos. LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE CCL CAA CSIEE 	1º 2º 3º 1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
b e i	<ul style="list-style-type: none"> B2.11. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe 	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
a b e	<ul style="list-style-type: none"> B2.12. Identificación e valoración crítica das mensaxes e valores transmitidos polo texto. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Concentrarse en entender e interpretar o significado dos textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.8.2. Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.8.3. Infire, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCT ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.8.5. Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras en textos publicitarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
a e i	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.13. Uso guiado das Tecnoloxías da Información e a Comunicación para a localización, selección, interpretación e organización da información. ▪ B2.12. Identificación e valoración crítica das mensaxes e valores transmitidos polo texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para a procura e tratamento da información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.9.2. Interpreta a información e fai un resumo da mesma. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Gusto pola lectura. Hábito lector. Lectura de diferentes textos como fonte de información, de deleite e de diversión. ▪ B2.11. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe. ▪ B2.14. Lectura dos libros establecidos no Plan lector. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Desenvolver o Plan lector que dea resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia lectora e fomente o gusto pola lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento o da mesma. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CCEC 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR							
e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Producción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades: atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). ▪ B3.2. Cohesión do texto: enlaces, substitucións léxicas, mantemento do tempo verbal e puntuación. ▪ B3.3. Aplicación das normas ortográficas e signos de puntuación (punto e coma, guión, dous puntos, raia, signos de entoación, parénteses, etc). Acentuación. ▪ B3.4. Orde e presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Producir textos con diferentes intencións comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas cuidando a caligrafía, orde e presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
			<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCA CSIEE 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
e	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, estrutura...). B3.6. Revisión e mellora do texto. B3.7. Realización de ditados. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección, revisándoos para melloralos e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.2. Aplica correctament e os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
			<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.4. Emprega estratexias de procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guións, borradores e mapas conceptuais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
<ul style="list-style-type: none"> e 	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Aplicación das normas ortográficas e signos de puntuación (punto e coma, guión, dous puntos, raía, signos de entoación e parénteses).Acentuación. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Utilizar o dicionario como recurso para resolver dúbidas sobre a lingua, o uso ou a ortografía das palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.3.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en papel e en liña, no proceso de escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
<ul style="list-style-type: none"> a e 	<ul style="list-style-type: none"> B3.8. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómicos. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %

O B X	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSIEE 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guiión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CCEC 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
▪ e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Cohesión do texto: enlaces, substitucións léxicas, mantemento do tempo verbal, puntuación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua, explorando canles que desenvolvan a sensibilidade, a creatividade e a estética. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.5.1. Pon interese e esfórzase por escribir correctament e de forma persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Producción de textos segundo o Plan de escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Levar a cabo o plan de escritura que de resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia escritora e fomenta a creatividade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora. <ul style="list-style-type: none"> - Determina con antelación como será o texto, a súa extensión, o tratamento autor/a-lector/a e a presentación. - Adapta a expresión á intención, tendo en conta ao interlocutor e o asunto de que se trata. - Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde os escritos. - Reescribe o texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %

O B X	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compete ncias clave	TRI M	PES O	GM
■ ■ ■ ■ ■	<ul style="list-style-type: none"> ■ B3.8. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómicos. ■ B3.9. Producción de textos segundo o Plan de escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B3.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ LCB3.8.1. Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CCL ■ CD ■ CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA							
■ ■ ■ ■ ■	<ul style="list-style-type: none"> ■ B4.1. A palabra. ■ B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, conxunción, pronomes, artigos, interxeccións). ■ B4.3. Conxugación dos verbos regulares e irregulares máis frecuentes. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións. ■ LCB4.1.2. Conxuga e usa con corrección todos os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CCL ■ CCL 	1º 2º 3º 1º 2º 3º	0,97 % 0,97 %	0,485 % 0,485 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
			<ul style="list-style-type: none"> LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
e	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Vocabulario: sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos na formación de nomes, adxectivos e verbos. Siglas e abreviaturas. B4.5. Recoñecemento e observación reflexiva dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado. B4.6. Recoñecemento e uso dalgúns conectores textuais (de orde, contraste e explicación) e dos principais mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais (substitucións pronominais) coma léxicos (elipses e substitucións mediante sinónimos e hiperónimos). 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.1. Identifica e usa sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos, frases feitas, siglas e abreviaturas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.2. Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.4. Recoñece e usa os conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.5. Identifica as oracións como unidades de significado completo. Recoñece a oración simple, diferencia suxeito e predicado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.7. Uso eficaz do dicionario para ampliación de vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.3.1. Recoñece a estrutura do dicionario e tipos de dicionario, en diferentes soportes e úsaos para buscar o significado de calquera palabra (derivadas e sinónimas). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.3.3. Recoñece e usa correctament e as normas ortográficas nas súas producións escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, conxunción, pronomes, artigos, interxeccións). ▪ B4.8. Ortografía: 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
	<p>utilización das regras básicas de ortografía. Regras de acentuación.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.9. Clases de nomes: comúns, propios, individuais, colectivos, concretos e abstractos. ▪ B4.10. Utilización adecuada dos signos de puntuación. ▪ B4.11. As relacións gramaticais. Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.4.2. Utiliza correctament e as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.4.3. Aplica correctament e as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.4.4. Usa con corrección os signos de puntuación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.12. Utilización de material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.13. As variedades da lingua. ▪ B4.14. Coñecemento xeral de realidade plurilingüe de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.6. Coñecer a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriqueciment 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España e o español de América. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
o	España e a súa valoración como fonte de enriquecemento persoal e como unha mostra da riqueza do noso patrimonio histórico e cultural.	o cultural. Mostrar respecto tanto cara ás linguas e dialectos que se falan en España, como cara ao español de América.	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.6.2. Recoñece e identifica algunhas das características relevantes (históricas, socioculturais, xeográficas e lingüísticas) das linguas oficiais en España. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA							
d e	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Valoración dos textos literarios como vehículo de comunicación e como fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas e como gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e considerala como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal de máxima importancia. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
d e	<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Distinción entre conto e lenda. Coñecemento de lendas españolas e doutros países. B5.3. Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. B5.4. Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais. B.5.5. Identificación de recursos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos da linguaxe literaria (metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras), e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. LCB5.2.2. Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras en textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CCL CAA 	1º 2º 3º 1º 2º 3º	0,97 %	0,485 % 0,485 %

O B X	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compete ncias clave	TRI M	PES O	GM
d e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Identificación de recursos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns ou adiviñas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
d e i	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Creación de textos literarios en prosa ou en verso, valorando o sentido estético e a creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e fragmentos teatrais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB5.4.1. Crea textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados utilizando recursos léxicos, sintácticos, fónicos e rítmicos en ditas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CCEC 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
a d e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.7. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados. ▪ B5.8. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias ou dos compañeiros, utilizando adecuadamente os recursos básicos dos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB5.5.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios apropiados ou adecuados á súa idade e de textos de produción propia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCEC 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
		intercambios orais e da técnica teatral.	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.5.2. Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións, refráns e adiviñas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %
<ul style="list-style-type: none"> b e o 	<ul style="list-style-type: none"> B5.9. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente e en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC 	1º 2º 3º	0,97 %	0,485 %

ÁREA DE MATEMÁTICAS

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS							
<ul style="list-style-type: none"> b g 	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA 	1º 2º 3º	1,42 %	0,71 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
■ ■ ■ ■ ■	■ B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	■ B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no proceso de investigación.	■ MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.	■ CMCT ■ CCL ■ CAA ■ CSIEE ■ CD	1º 2º 3º	1,42 %	0,71 %
■ ■ ■	■ B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.	■ B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel.	■ MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais.	■ CMCT ■ CAA ■ CSIEE	1º 2º 3º	1,42 %	0,71 %
■ ■ ■ ■	■ B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas. ■ B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.	■ B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	■ MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación. ■ MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos.	■ CMCT ■ CAA ■ CMCT ■ CCL ■ CAA	1º 2º 3º 1º 2º 3º	1,42 % 1,42 %	0,71 % 0,71 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
■ ■ ■ ■ ■	■ B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados.	■ B1.5. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas.	■ MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resolto e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares.	■ CMCT ■ CAA ■ CSIEE	1º 2º 3º	1,42 %	0,71 %
			■ MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos.	■ CMCT ■ CD ■ CAA ■ CSIEE	1º 2º 3º	1,42 %	0,71 %
■ ■ ■ ■ ■	■ B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico. ■ B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. ■ B1.5. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.	■ B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas.	■ MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros.	■ CMCT ■ CD ■ CAA ■ CCL ■ CSIEE	1º 2º 3º	1,42 %	0,71 %
BLOQUE 2. NÚMEROS							

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRI M	PES O	GM
<ul style="list-style-type: none"> ■ b ■ e ■ g 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B2.1. Números enteiros, decimais e fraccións. ■ B2.2. A numeración romana. ■ B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. ■ B2.4. Nome e graffía dos números de máis de seis cifras. ■ B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc. ■ B2.6. O sistema de numeración decimal: valor de posición das cifras. ■ B2.7. O número decimal: décimas, centésimas e milésimas. ■ B2.8. Fraccións propias e impropias. Número mixto. Representación gráfica. ■ B2.9. Os números decimais: valor de posición. ■ B2.10. Números positivos e negativos. ■ B2.11. Ordenación de conxuntos de números de distinto tipo. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas). 	<ul style="list-style-type: none"> ■ MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CMCT ■ CCEC 	1º	1,42 %	0,71 %
			<ul style="list-style-type: none"> ■ MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CMCT ■ CAA ■ CCL 	1º 2º	1,42 %	0,71 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
	fraccións.		<ul style="list-style-type: none"> MTB2.3.3. Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT 	2º	1,42 %	0,71 %
g	<ul style="list-style-type: none"> B2.15. Fraccións equivalentes, redución de dúas ou máis fraccións a común denominador. B2.17. Divisibilidade: múltiplos, divisores, números primos e números compostos. Criterios de divisibilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar as propiedades das operacións, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se usan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación e calculadora). 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.4.1. Coñece e aplica os criterios de divisibilidade por 2, 3, 5, 9 e 10. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT 	1º	1,42 %	0,71 %
b e g	<ul style="list-style-type: none"> B2.18. Estimación de resultados. B2.19. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.20. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Utilizar os números enteiros, decimais, fraccionarios e as porcentaxes sinxelas para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.5.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións. MTB2.5.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas. MTB2.5.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA 	1º 2º 3º	1,42 %	0,71 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
b g	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.17. Divisibilidade: múltiplos, divisores, números primos e números compostos. Criterios de divisibilidade. ▪ B2.21 Operacións con números naturais: suma, resta, multiplicación e división. ▪ B2.22. Potencia como produto de factores iguais. Cadrados e cubos. Potencias de base 10. ▪ B2.23. Identificación e uso dos termos propios da división. ▪ B2.20. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais. ▪ B2.24. Operacións con fraccións. ▪ B2.25. Operacións con números decimais. ▪ B2.26. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.6.1. Calcula cadrados, cubos e potencias de base 10. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	1º	1,42 %	0,71 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.6.2. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	1º	1,42 %	0,71 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.6.3. Realiza operacións con números decimais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	2º	1,42 %	0,71 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.6.4. Aplica a xerarquía das operacións e os usos da paréntese. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA 	1º	1,42 %	0,71 %
b e g	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.16. Relación entre fracción e número decimal, aplicación á ordenación de fraccións. ▪ B2.27. Porcentaxes e proporcionalidade. ▪ B2.28. Expresión das partes utilizando porcentaxes. ▪ B2.29. Correspondencia entre fraccións sinxelas, decimais e porcentaxes. ▪ B2.30. Aumentos e diminucións porcentuais. ▪ B2.31. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Iniciar no uso das porcentaxes e a proporcionalidade directa para interpretar e intercambiar información e resolver problemas en contextos da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.7.1. Calcula e utiliza as porcentaxes dunha cantidade para expresar partes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	2º	1,42 %	0,71 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.7.2. Establece a correspondencia entre fraccións sinxelas, decimais e porcentaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	2º	1,42 %	0,71 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.7.3. Calcula aumentos e diminucións porcentuais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	2º	1,42 %	0,71 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
	<p>Proporcionalidade directa.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ B2.32. A regra de tres en situacións de proporcionalidade directa: lei do dobre, triplo, metade. ■ B2.33. Resolución de problemas da vida cotiá. 		<ul style="list-style-type: none"> ■ MTB2.7.4. Usa a regra de tres en situacións de proporcionalidade directa: lei do dobre, triplo, metade, para resolver problemas da vida diaria. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CMCT ■ CAA 	2º 3º	1,42 %	0,71 %
			<ul style="list-style-type: none"> ■ MTB2.7.5. Resolve problemas da vida cotiá utilizando porcentaxes e regra de tres en situacións de proporcionalidade directa, explicando oralmente e por escrito o significado dos datos, a situación formulada, o proceso seguido e as solucións obtidas. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CMCT ■ CCL ■ CAA 	2º 3º	1,42 %	0,71 %
■ b ■ g	<ul style="list-style-type: none"> ■ B2.17. Divisibilidade: múltiplos, divisores, números primos e números compostos. Criterios de divisibilidade. ■ B2.18. Estimación de resultados. ■ B2.26. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B2.8. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de 	<ul style="list-style-type: none"> ■ MTB2.8.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números (naturais, enteiros, decimais e fraccións). 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CMCT ■ CAA 	1º 2º 3º	1,42 %	0,71 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
	<ul style="list-style-type: none"> ■ B2.34. Automatización de algoritmos. ■ B2.35. Descomposición de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa. ■ B2.36. Descomposición de números naturais atendendo o valor de posición das súas cifras. ■ B2.37. Construción de series ascendentes e descendentes. ■ B2.38. Obtención dos primeiros múltiplos dun número dado. ■ B2.39. Obtención de todos os divisores de calquera número menor de 100. ■ B2.40. Descomposición de números decimais atendendo ao valor de posición das súas cifras. ■ B2.41. Cálculo de tantos por cen en situacións reais. ■ B2.42. Elaboración e uso de estratexias de cálculo mental. ■ B2.43. Utilización da calculadora. 	problemas e en situacións da vida cotiá.	<ul style="list-style-type: none"> ■ MTB2.8.2. Descompón de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CMCT 	1º 2º 3º	1,42 %	0,71 %
			<ul style="list-style-type: none"> ■ MTB2.8.8. Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CMCT 	1º	1,42 %	0,71 %
			<ul style="list-style-type: none"> ■ MTB2.8.9. Calcula o mcm e o mcd. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CMCT 	1º	1,42 %	0,71 %
			<ul style="list-style-type: none"> ■ MTB2.8.10. Descompón números decimais atendendo ao valor de posición das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CMCT 	1º 2º 3º	1,42 %	0,71 %
			<ul style="list-style-type: none"> ■ MTB2.8.11. Calcula tantos por cen en situacións reais. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CMCT 	2º 3º	1,42 %	0,71 %
			<ul style="list-style-type: none"> ■ MTB2.8.12. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CMCT ■ CAA 	1º 2º 3º	1,42 %	0,71 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compete ncias clave	TRI M	PES O	GM
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.19. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. ▪ B2.44. Resolución de problemas da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.9.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CSIEE 	1º 2º 3º	1,42 %	0,71 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.9.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CSIEE 	1º 2º 3º	1,42 %	0,71 %
BLOQUE 3. MEDIDA							

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
	descomposición e medición. <ul style="list-style-type: none"> B3.7. Sumar e restar medidas de lonxitude, capacidade, masa, superficie e volume. 		<ul style="list-style-type: none"> MTB3.2.2. Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT 	2º 3º	1,42 %	0,71 %
			<ul style="list-style-type: none"> MTB3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT 	2º 3º	1,42 %	0,71 %
<ul style="list-style-type: none"> b e g 	<ul style="list-style-type: none"> B3.8. Explicación oral e escrita do proceso seguido e da estratexia utilizada en calquera dos procedementos empregados. B3.9. Equivalencias entre as medidas de capacidade e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Utilizar as unidades de medida máis usuais, convertendo unhas unidades noutras da mesma magnitude, expresando os resultados en unidades de medida máis axeitadas, explicando oralmente e por escrito o proceso seguido e aplicándoo á 	<ul style="list-style-type: none"> MTB3.4.1. Cofece e utiliza as equivalencias entre as medidas de capacidade e volume. MTB3.4.2. Explica de forma oral e por escrito os procesos seguidos e as estratexias utilizadas en todos os procedementos realizados. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CCL CAA 	2º 3º	1,42 %	0,71 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
		resolución de problemas.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.4.3. Resolve problemas utilizando as unidades de medida máis usuais, convertendo unhas unidades noutras da mesma magnitude, expresando os resultados nas unidades de medida máis axeitadas, explicando oralmente e por escrito o proceso seguido. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	1,42 %	0,71 %
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. O sistema sesaxesimal. ▪ B3.11. O ángulo como unidade de medida dun ángulo. Medida de ángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Coñecer o sistema sesaxesimal para realizar cálculos con medidas angulares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.5.1. Resolve problemas realizando cálculos con medidas angulares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA 	2º 3º	1,42 %	0,71 %
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Resolución de problemas de medida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.6.1. Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CSIEE 	2º 3º	1,42 %	0,71 %
BLOQUE 4. XEOMETRÍA							

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
g	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Posicións relativas de rectas e circunferencias. ▪ B4.2. Ángulos en distintas posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice... ▪ B4.3. Sistema de coordenadas cartesianas. Descrición de posicións e movementos. ▪ B4.4. A representación elemental do espazo, escalas e gráficas sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Utilizar as nocións xeométricas de paralelismo, perpendicularidade, simetría, xeometría, perímetro e superficie para describir e comprender situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.1.1. Identifica e representa posicións relativas de rectas e circunferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	3º	1,42 %	0,71 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.1.2. Identifica e representa ángulos en diferentes posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	3º	1,42 %	0,71 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.1.3. Describe posicións e movementos por medio de coordenadas, distancias, ángulos, xiros... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	3º	1,42 %	0,71 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.1.4. Realiza escalas e gráficas sinxelas, para facer representacións elementais no espazo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	3º	1,42 %	0,71 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.1.5. Identifica en situacións moi sinxelas a simetría do tipo axial e especular. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	3º	1,42 %	0,71 %
g i	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Formas planas e espaciais: figuras planas: elementos, relación e clasificación. ▪ B4.6. Clasificación de triángulos atendendo os seus lados e os seus ángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2 Coñecer as figuras planas; cadrado, rectángulo, romboide, triángulo, trapecio e rombo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.2.1. Clasifica triángulos atendendo aos seus lados e aos seus ángulos, identificando as relacións entre os seus lados e entre ángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	3º	1,42 %	0,71 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
			<ul style="list-style-type: none"> MTB4.2.2. Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CD 	3º	1,42 %	0,71 %
■ b ■ g	<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Formas planas e espaciais: figuras planas: elementos, relación e clasificación. B4.6. Clasificación de triángulos atendendo os seus lados e os seus ángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Comprender o método de calcular a área dun paralelogramo, triángulo, trapecio e rombo. Calcular a área de figuras planas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.3.1. Calcula a área e o perímetro de: rectángulo, cadrado e triángulo. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT 	3º	1,42 %	0,71 %
			<ul style="list-style-type: none"> MTB4.3.2. Aplica os conceptos de perímetro e superficie de figuras para a realización de cálculos sobre planos e espazos reais e para interpretar situacións da vida diaria. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA 	3º	1,42 %	0,71 %
■ g	<ul style="list-style-type: none"> B4.7. Clasificación de cuadriláteros atendendo o paralelismo dos seus lados. Clasificación dos paralelepípedos. B4.8. Concavidade e convexidade de figuras planas. B4.9. A circunferencia e o círculo. Elementos básicos: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Utilizar as propiedades das figuras planas para resolver problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.4.1. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT 	3º	1,42 %	0,71 %
			<ul style="list-style-type: none"> MTB4.4.2. Calcula perímetro e área da circunferencia e do círculo. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT 	3º	1,42 %	0,71 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
<ul style="list-style-type: none"> ■ b ■ g 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B4.10. Interpretación de representacións espaciais en situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B4.5. Interpretar representacións espaciais realizadas a partir de sistemas de referencia e de obxectos ou situacións familiares. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ MTB4.5.1. Comprende e describe situacións da vida cotiá, e interpreta e elabora representacións espaciais (planos, esbozos de itinerarios, maquetas,...), utilizando as nocións xeométricas básicas (situación, movemento, paralelismo, perpendicularidade, escala, simetría, perímetro e superficie). 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CMCT ■ CAA 	3º	1,42 %	0,71 %
<ul style="list-style-type: none"> ■ b ■ e ■ g 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B4.11. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B4.6. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ MTB4.6.1 Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CMCT ■ CAA ■ CCL ■ CSIEE 	3º	1,42 %	0,71 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
			<ul style="list-style-type: none"> MTB4.6.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto, propoñendo outras formas de resolvelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA 	3º	1,42 %	0,71 %
BLOQUE 5. ESTADÍSTICA E PROBABILIDADE							
<ul style="list-style-type: none"> b g 	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Recollida e clasificación de datos cualitativos e cuantitativos. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Recoller e rexistrar unha información cuantificable, utilizando algúns recursos sinxelos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais... comunicando a información. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB5.1.1. Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA 	3º	1,42 %	0,71 %
<ul style="list-style-type: none"> b g 	<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Construción de táboas de frecuencias absolutas e relativas. B5.3. Iniciación intuitiva ás medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango. B5.4. Realización e interpretación de gráficas sinxelas: diagramas de 	<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Realizar, ler e interpretar representacións gráficas dun conxunto de datos relativos ao contorno inmediato. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB5.2.1. Recolle e clasifica datos cualitativos e cuantitativos de situacións do seu contorno, utilizándoos para construír táboas de frecuencias absolutas e relativas. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA 	3º	1,42 %	0,71 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
	<p>barras, poligonais e sectoriais.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ B5.5. Análise crítica das informacións que se presentan mediante gráficas estadísticas. 		<ul style="list-style-type: none"> ■ MTB5.2.2. Aplica de forma intuitiva a situacións familiares as medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CMCT ■ CAA 	3º	1,42 %	0,71 %
			<ul style="list-style-type: none"> ■ MTB5.2.3. Realiza e interpreta gráficos moi sinxelos: diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas. ■ MTB5.2.4. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estadísticas 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CMCT ■ CAA 	3º	1,42 %	0,71 %
■ g	<ul style="list-style-type: none"> ■ B5.6. Carácter aleatorio dalgunhas experiencias 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B5.3. Facer estimacións baseadas na experiencia sobre o resultado (posible, imposible, seguro, máis ou menos probable) de situacións sinxelas nas que interveña o azar e comprobar o dito resultado. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ MTB5.3.1. Identifica situacións de carácter aleatorio. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CMCT 	3º	1,42 %	0,71 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Carácter aleatorio dalgunhas experiencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4. Observar e constatar que hai sucesos imposibles, sucesos que con case toda seguridade prodúcense ou que se repiten, sendo máis ou menos probable esta repetición. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB5.4.1. Realiza conxecturas e estimacións sobre algún xogos (moedas, dados, cartas, loterías...) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA 	3º	1,42 %	0,71 %
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.7. Iniciación intuitiva ao cálculo da probabilidade dun suceso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Identificar e resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB5.5.1. Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CSIEE 	3º	1,42 %	0,71 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compete ncias clave	TRI M	PES O	GM
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB5.5.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CSIEE 	3º	1,42 %	0,71 %

ÁREA DE VALORES SOCIAIS E CIVICOS

O B X	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA							
m k	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. O autoconceito. A autovaloración; os trazos de personalidade. A autoconciencia emocional. A respectabilidade e a dignidade persoal. O estilo persoal positivo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.1.1. Explica o valor da respectabilidade e da dignidade persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.1.2. Actúa de forma respectable e digna. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.1.3. Coñece e asume os rasgos característicos da súa personalidade, poñéndoos de manifesto asertivamente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCL 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
m a	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva. A resiliencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Estructurar un pensamento efectivo e independente empregando as emocións de forma positiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.2.1. Utiliza estratexias de reestruturación cognitiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.2.2. Describe o valor da reestruturación cognitiva e a resiliencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.2.3. Aplica o autocontrol á toma de decisións, á negociación e á resolución de conflitos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %

O B X	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.2.4. Expressa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE CCL 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
<ul style="list-style-type: none"> m b 	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais. Valoración do erro como factor de aprendizaxe e mellora. A automotivación. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.3.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.3.2. Explica razóns para asumir as súas responsabilidades durante a colaboración. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.3.3. Xera confianza nos demais realizando unha autoavaliación responsable da execución das tarefas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
<ul style="list-style-type: none"> b m 	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade en si mesmo e en si mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. Tolerancia á frustración. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Adquirir capacidades para tomar decisións de forma independente, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.4.1. Propón alternativas á resolución de problemas sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.4.2. Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %

O B X	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.1.2. Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.1.3. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas e axudando a que sigan motivadas para expresarse. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CSIEE CSC CCL 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
c m e	<ul style="list-style-type: none"> B2.2.Os elementos da comunicación que favorecen o diálogo. Iniciación, mantemento e finalización de conversas. Identificación, recoñecemento e análise de hábitos que facilitan e dificultan a comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Iniciar, manter e finalizar conversas cunha maneira de falar adecuada aos interlocutores e ao contexto, tendo en conta os factores que inhiben a comunicación para superar barreiras e os que permiten lograr proximidade. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.2.1. Comparte sentimentos durante o diálogo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.2.2. Utiliza os elementos que contribúen ao diálogo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
e m	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Empregar a aserción. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.3.1. Emprega a linguaxe positiva. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.3.2. Autoafirmase con respecto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %

O B X	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Creación de textos, empregando a linguaxe verbal e non verbal, para comunicar en diferentes soportes as conclusións de investigacións realizadas sobre situacións do seu contorno. 		<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.6.3.D detecta e axuíza criticamente prexuízos sociais detectados no seu contorno próximo expresando as conclusións en traballos creativos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC CD CAA 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS							
b m	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Aplicación dos valores cívicos en situacións de convivencia no contorno inmediato (familia, centro escolar, grupo, amizades, localidade). Desenvolvemento de actitudes de comprensión e solidariedade. Valoración do diálogo para solucionar os conflitos de intereses en relación coas demais persoas. B3.2. Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisión. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.1.1. Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
b	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación equitativa. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.2.1. Aмосa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CSIEE CSC 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.2.2. Recorre ás estratexias de axuda entre iguais. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CSIEE CSC 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %

O B X	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
	Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, o compartir puntos de vista e sentimentos.		<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.2.3. Respecta as regras durante o traballo en equipo. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Estructuras e técnicas da aprendizaxe cooperativa. 		<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.2.4. Emprega destrezas de interdependencia positiva. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE CAA 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
a	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social. Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.3.1.E xplica o concepto de norma. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.3.2. Infíre a necesidade das normas da súa comunidade educativa 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CSC 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.3.3. Participa na elaboración das normas do colexio. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.3.4. Respecta as normas do centro escolar. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
c m	<ul style="list-style-type: none"> B3.6. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. As fases da mediación formal. A transformación do conflito en oportunidade. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.4.2. Sigue as fases da mediación en situacións reais e simulacións. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %

O B X	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
		linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.4.3. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos nas relacións interpersoais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.4.4. Analiza as emocións, sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das partes en conflito. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
<ul style="list-style-type: none"> d m 	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. O altruísmo. A responsabilidade social e a xustiza social. Identificación e análise crítico das causas que provocan situación de marxinación, de discriminación e de inxustiza social. Protección e amparo das persoas máis desfavorecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Practicar o altruísmo no contorno próximo sensibilizando sobre o seu valor. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.5.1. É capaz de sensibilizar sobre causas altruístas realizando exposicións orais sobre o seu valor e cometidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.5.2. Colabora en causas altruístas en colaboración coa comunidade educativa. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
<ul style="list-style-type: none"> a m 	<ul style="list-style-type: none"> B3.8. Os dereitos e deberes. A Declaración Universal dos Dereitos Humanos: 	<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Crear un sistema de valores asumindo os dereitos e 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.6.1. Realiza xuízos morais de situacións escolares. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
	liberdade de expresión e opinión. A liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión. A análise de feitos discriminatorios: maltrato. Exclusión de minorías étnicas, os campos de concentración, o holocausto. Os dereitos e deberes do alumnado.	deberes do alumnado, realizando xuízos morais de situacións escolares e resolvendo dilemas morais con supostos prácticos.	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.6.2. Xustifica as súas actuacións en base a valores persoais como a dignidade, a liberdade, a autoestima, a seguridade nun mesmo e a capacidade de enfrontarse aos problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
<ul style="list-style-type: none"> d o 	<ul style="list-style-type: none"> B3.9. Conceptualización do dilema moral. Resolución de dilemas morais. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Comprender o que é un dilema moral e resolver dilemas morais para detectar prexuízos relativos ás diferenzas culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.7.1. Expresa o que é un dilema moral. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.7.2.R ealiza xuízos morais. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.7.3. Analiza e resolve dilemas morais en situacións reais e simuladas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.7.4. Resolve dilemas morais en relación a prexuízos relativos ás diferenzas culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
<ul style="list-style-type: none"> a d o 	<ul style="list-style-type: none"> B3.10. Convivencia pacífica en sociedade e valores nos que se apoia: respecto, tolerancia, solidariedade, xustiza, compromiso, cooperación e cultura de paz. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.8. Comprender a declaración da igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.8.1. Analiza formas de discriminación : racismo, xenofobia, desigualdade de oportunidades ... 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %

O B X	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
	<p>Identificación, recoñecemento e análise de hábitos que facilitan e dificultan a convivencia e o benestar dos grupos sociais.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Formas de discriminación: racismo, xenofobia, desigualdade de oportunidades. ▪ B3.12. Feitos discriminatorios: maltrato, exclusión de minorías étnicas, campos de concentración, o holocausto, segregación por enfermidade. Análise destes feitos. 	<p>ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social, aplicándoa á análise do contorno social.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.8.2. Analiza feitos discriminatorios: maltrato, exclusión de minorías étnicas, reclusión en campos de concentración, o holocausto, segregación por enfermidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.8.3. Detecta prexuízos e analiza conflitos derivados do uso de estereotipos no contexto escolar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.13. Dereitos e deberes. A Declaración Universal dos Dereitos Humanos: liberdade de expresión e de opinión. A liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión. ▪ B3.14. Sensibilidade e respecto polos costumes, valores morais e modos de vida distintos aos propios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Expresar a relevancia de preservar os dereitos de libre expresión e opinión, liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión realizando traballos de análise e síntese. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.9.1. Valora e respecta a libre expresión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.9.2. Comprende, interpreta e acepta opinións diferentes ás propias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.9.3. Relaciona diferentes culturas e relixións coas formas de pensamento de persoas pertencentes a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %

O B X	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.9.4. Analiza, reflexiona e expresa conclusións sobre os dereitos de libre expresión e opinión, liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE ▪ CCL 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.15. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Identificación e rexeitamento de desigualdades entre mulleres e homes no mundo laboral e na vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidade de homes e mulleres. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.10.1. Axuíza criticamente actitudes de falta de respecto á igualdade de oportunidades de homes e mulleres. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.16 Os valores sociais e a democracia. Os principios de convivencia que establecen o Estatuto de autonomía de Galicia e a Constitución española. Dereitos e deberes. Características que debe posuír unha 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Respetar os valores socialmente recoñecidos, coñecendo e apreciando os valores do Estatuto de autonomía e da Constitución española e os dereitos e deberes do 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.11.1. Axuíza criticamente os valores implícitos en diversas situacións, de acordo cos que constitúen a vida en común nunha sociedade democrática. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %

O B X	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compete ncias clave	TRI M	PES O	GM
	sociedade democrática.	Estatuto de autonomía e da Constitución española. Coñecer as institucións, organizacións e servizos públicos que garanten os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás no seu contorno.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.11.2. Razoa a contribución de diferentes institucións, organizacións e servizos públicos en relación á garantía dos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
a o	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.17. Principios de convivencia que establecen o Estatuto de autonomía de Galicia e a Constitución española. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Crear un sistema de valores propios realizando xuízos morais baseados nos dereitos e deberes básicos do Estatuto de autonomía e da Constitución española. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.12.1. Explica os dereitos e deberes básicos da Constitución española. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.12.2. Realiza xuízos morais sinxelos fundamentad os. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.12.3. Participa no benestar do contorno próxima baseándose nos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
a e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.18. Os servizos públicos e bens comúns. Defensa, identificación, aprecio, respecto e coidado dos bens comúns e dos servizos públicos: contribución da 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.13. Comprender a importancia da contribución dos cidadáns e cidadás aos servizos públicos e aos bens comúns a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.13.1. Comprende, valora e expón por escrito o deber da contribución cidadá ao ben da sociedade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL ▪ CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %

O B X	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
	ciudadanía a través dos impostos. A responsabilidade social. A xustiza social.	traves dos impostos realizando razoamentos críticos.	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.13.2. Explica a función dos impostos de proporcionar recursos sociais que melloran a calidade de vida dos cidadáns e cidadás. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.13.3. Realiza producións creativas sobre as consecuencias de non pagar impostos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC CD CCL CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
h g o	<ul style="list-style-type: none"> B3.19 Fontes de enerxía renovables e non renovables. Identificación das actitudes e estratexias individuais e colectivas de consumo enerxético responsable. B3.20. Rutinas individuais para mellorar a calidade de vida. Reflexión sobre as posibilidades de cambio. B3.21. Utilización das tecnoloxías da información e da comunicación para buscar e seleccionar e elaborar a información e presentar conclusións B3.22. Realización e interpretación de gráficos sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.14. Valorar o uso responsable das fontes de enerxía no planeta concienciándose e do respecto ao contorno e desenvolvendo a capacidade crítica cara aos acontecementos que o modifican. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.14.1. Toma conciencia da limitación dos recursos enerxéticos e explica as consecuencias do esgotamento das fontes de enerxía. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.14.2. Investiga os efectos do abuso de determinadas fontes de enerxía. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.14.3. Realiza traballos creativos sobre a necesidade do aire non contaminado para a saúde e a calidade de vida. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %

O B X	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.14.4. Expón graficamente argumentos para rexeitar actividades humanas contaminantes. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CD CMCT CCEC 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
k	<ul style="list-style-type: none"> B3.23. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes no ámbito escolar e doméstico.. B3.24. Actitudes e estratexias de promoción de formas de vida saudable e de calidade B3.25. Os primeiros auxilios 	<ul style="list-style-type: none"> B3.15 . Ser capaz de realizar primeiros auxilios e tomar medidas preventivas, valorando a importancia de previr accidentes domésticos. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.15.1. Razona as repercusións de determinadas condutas de risco sobre a saúde e a calidade de vida. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.15.2. Coñece as prácticas de primeiros auxilios. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
a i	<ul style="list-style-type: none"> B3.26. Condutas responsables no uso das TIC: autonomía, autocontrol, seguridade, sentido ético. Análise da realidade e dos contidos que se presentan no contorno dixital para desenvolver a capacidade crítica. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.16. Empregar as novas tecnoloxías desenvolvendo valores sociais e cívicos en contornos seguros. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.16.1. Realiza un uso ético das novas tecnoloxías. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CSC 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.16.2. Analiza e enxuíza criticamente os contidos do contorno dixital. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
i	<ul style="list-style-type: none"> B3.27. O consumo responsable. Identificación de actitudes e estratexias persoais e colectivas de consumo responsable B3.28. A publicidade e as súas técnicas. Influencia nos hábitos de consumo. B3.29. Utilización 	<ul style="list-style-type: none"> B3.17. Analizar criticamente a influencia da publicidade sobre o consumo empregando as novas tecnoloxías. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.17.1. Realiza análise de información dixital sobre as razóns polas que as persoas senten a necesidade de consumir ao ver un anuncio publicitario. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CSC CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
	das tecnoloxías da información e da comunicación para buscar e seleccionar e elaborar a información e presentar conclusións.		<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.17.2. Reflexiona sobre a influencia da publicidade expresando as conclusións mediante traballos creativos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC CD 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.17.3. Realiza exposicións axuizando criticamente hábitos de consumo innecesario. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL CCEC CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
<ul style="list-style-type: none"> n 	<ul style="list-style-type: none"> B3.30. Busca, selección, análise e elaboración de informacións en relación cos accidentes de tráfico. B3.31. Comunicación da información elaborada por diferentes medios B3.32. Identificación de actitudes e estratexias individuais e colectivas de prevención de riscos viarios 	<ul style="list-style-type: none"> B3.18. Investigar sobre a prevención de accidentes de tráfico xerando iniciativas e alternativas persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.18.1. Desenvolve proxectos relacionados coas principais causas dos accidentes de tráfico, sobre os que se informa en diferentes medios de comunicación . 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE CAA 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.18.2. Reflexiona sobre o modo no que se poderían evitar accidentes de tráfico e expón as súas conclusións. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.18.3. Explica as principais medidas que se poderían tomar para previr accidentes de tráfico. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL CSIEE 	1º 2º 3º	1,18 %	0,59 %

ÁREA DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)

O B X	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compe tencias clave	TRI M	PES O	GM
BLOQUE 1. EDUCACIÓN AUDIOVISUAL							
j e b	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Indagación e apreciación das posibilidades plásticas e expresivas dos elementos naturais e artificiais do contexto próximo. ▪ B1.2. O contexto natural, artificial e artístico: posibilidades plásticas dos elementos naturais e o seu uso con fins expresivos. ▪ B1.3. Elaboración de protocolos para a observación sistemática de aspectos, calidades e características notorias e sutís das imaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Formular opinións cun criterio estético, oralmente ou por escrito, que expresen o respecto e a riqueza das achegas que ofrecen as manifestacións artísticas (plásticas, visuais ou musicais), apreciando as texturas, as formas, as liñas, as medidas e as cores. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.1.1. Observa e explica aspectos, calidades e características das obras artísticas seguindo un protocolo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CC ▪ EC ▪ CS ▪ C 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.1.2. Utiliza a observación e a percepción visual para interpretar imaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CC ▪ EC ▪ CA ▪ A 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.1.3. Reflexiona sobre o proceso de elaboración dunha composición plástica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CC ▪ EC ▪ CA ▪ A 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.1.4. Recoñece materiais e recursos plásticos nas imaxes e nas composicións plásticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CC ▪ EC ▪ CC ▪ L 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.1.5. Aprecia as diferenzas entre as formas xeométricas do seu contexto próximo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CC ▪ EC ▪ CC ▪ L 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.1.6. Analiza as posibilidades de texturas, formas, cores e materiais aplicados sobre soportes distintos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CC ▪ EC ▪ CC ▪ L 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %

O B X	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
j e b	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Indagación sobre o uso artístico dos medios audiovisuais e tecnolóxicos para o traballo con fotografías. ▪ B1.5. Documentación sobre a evolución da fotografía e valoración das posibilidades do formato dixital actual. ▪ B1.6. Valoración do cine de animación como ferramenta de aprendizaxe. ▪ B1.7. Secuenciación dunha historia, unha novela e unha canción, con imaxes e textos explicativos. ▪ B1.8. Elaboración de carteis aplicando coñecementos plásticos e audiovisuais. ▪ B1.9. Iniciación a sinxelas obras de animación tendo en conta o son, a montaxe, o guión e a realización. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Aproximarse á lectura, a análise e a interpretación da arte e as imaxes fixas e en movemento nos seus contextos culturais e históricos, comprendendo de maneira crítica o significado e a función social, con capacidade para elaborar imaxes novas a partir dos coñecementos adquiridos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.1. Analiza de maneira sinxela e utilizando a terminoloxía axeitada imaxes fixas atendendo ao tamaño, ao formato e aos elementos básicos (puntos, rectas, planos, cores, luz e función). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CC EC ▪ CC L 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.2. Coñece a evolución da fotografía desde o branco e negro á cor, do formato de papel ao dixital, e valora as posibilidades que trae consigo a fotografía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CC EC ▪ CC L 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.3. Recoñece os temas da fotografía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CC EC ▪ CC L 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.4. Realiza fotografías utilizando medios tecnolóxicos, analizando a posteriori a adecuación do encadrament o ao propósito inicial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CC EC ▪ CA A ▪ CC L 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %

O B X	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.5. Recoñece o cine de animación como un xénero do cine e comenta o proceso empregado para a creación, a montaxe e a difusión dunha película de animación, realizado tanto coa técnica tradicional como coa técnica actual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CC ▪ EC ▪ CCL ▪ CA ▪ A 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.6. Secuencia unha historia en viñetas nas que incorpora imaxes e textos, seguindo o patrón do cómic. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CC ▪ EC ▪ CA ▪ A 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.7. Realiza sinxelas obras de animación para familiarizarse cos conceptos elementais da creación audiovisual: guión, realización, montaxe, son. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CC ▪ EC ▪ CA ▪ A ▪ CD 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %

O B X	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compe tencias clave	TRI M	PES O	GM
j i a	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Valoración dos medios de comunicación e das novas tecnoloxías da información e da comunicación como instrumentos de coñecemento, produción e satisfacción. ▪ B1.11. Uso das tecnoloxías da información e da comunicación para coñecer as manifestacións do patrimonio cultural e artístico dos pobos (autores e autoras, obras e documentación). ▪ B1.12. Uso intencionado da imaxe como instrumento de comunicación. ▪ B1.13. A protección de datos. Dereito á propia imaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación de xeito responsable para a busca, creación e difusión de imaxes fixas e en movemento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.3.1. Manexa programas informáticos sinxelos de elaboración e retoques de imaxes dixitais (copiar, pegar, modificar tamaño, cor, brillo, contraste, ...) que lle serven para a ilustración de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CS C 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.3.2. Coñece os protocolos de actuacións para a difusión de imaxes propias ou alleas, e respecta a propiedade intelectual de cada persoa.. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CS C ▪ CD 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %
j b	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Aplicación de recursos gráficos para a expresión de emocións, ideas e accións. ▪ B2.2. Disposición á orixinalidade, a espontaneidade e a plasmación de ideas, sentimentos e vivencias de forma persoal e autónoma, na creación dunha obra artística. ▪ B2.3. Recreación de espazos, aplicando conceptos artísticos básicos (equilibrio e composición). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Realizar producións plásticas seguindo pautas elementais do proceso creativo, experimentando , recoñecendo e diferenciando a expresividade dos diversos materiais e técnicas pictóricas e elixindo as máis axeitadas para 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.1. Utiliza as técnicas de debuxo e/ou pictóricas máis axeitadas para as súas creacións, manexando os materiais e instrumentos de forma adecuada, coidando o material e o espazo de uso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CC EC ▪ CA A 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %

O B X	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
		a realización da obra prevista.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.2. Fai composicións que transmiten emocións básicas (calma, violencia, alegría, tristura etc.) coa axuda de diversos recursos para cada caso (claroscuro, puntos, liñas, cores etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CC ▪ EC ▪ CA ▪ A 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.3. Debuxa obxectos cotiáns, ideas, accións e situacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CC ▪ EC ▪ CA ▪ A 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.4. Experimenta con materiais e texturas gráficas con creatividade e soltura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA ▪ A ▪ CC ▪ EC 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.5. Valora os elementos e os recursos empregados para alcanzar o efecto que máis se axuste ás propias necesidades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA ▪ A ▪ CC ▪ EC 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.6. Distingue e explica as características da cor en canto a súa luminosidade, tono e saturación, aplicándoas cun propósito concreto nas súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA ▪ A ▪ CC ▪ EC 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %

O B X	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compe tencias clave	TRI M	PES O	GM
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.1.7. Obtén diversas texturas a partir da aplicación da cor. 	<ul style="list-style-type: none"> CA A CC EC 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.1.8. Executa composicións pareadas nas que aparecen as cores complementarias respectivas. 	<ul style="list-style-type: none"> CA A CC EC 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.1.9. Debuxa formas, figuras e elementos do contexto con dimensións, proporcións, tamaños e cores axeitadas (paisaxe, bodegón etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> CC EC CA A 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.1.10. Explica coa terminoloxía aprendida o propósito dos seus traballos e as características dos mesmos. 	<ul style="list-style-type: none"> CC EC CC L 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %
<ul style="list-style-type: none"> j b 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Análise das formas de representación de volume. B2.5. Elaboración de obxectos tridimensionais con distintos materiais. B2.6. Comparación entre as formas que adopta a representación do espazo en diferentes áreas ou ámbitos. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Representar volumes utilizando recursos como cores, claroscuros, corte, dobra e encartado. 	<ul style="list-style-type: none"> EPB2.2.1. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> CC EC CA A 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.2.2. Experimenta coa superposición de planos para crear volumes. 	<ul style="list-style-type: none"> CC EC CA A 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %

O B X	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compe tencias clave	TRI M	PES O	GM
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.2.3. Utiliza a liña horizontal como elemento expresivo para proporcionar sensación de profundidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CC EC CA A 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.2.4. Fai obxectos tridimensionais utilizando o recorte, o encartado e o pegado de pezas de diversas formas, utilizando diversos tipos de materiais. 	<ul style="list-style-type: none"> CC EC CA A 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %
<ul style="list-style-type: none"> d j 	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Coñecemento e valoración de identificadores artísticos de diferentes culturas. B2.8. Interese por coñecer producións do patrimonio cultural e artístico dos pobos. B2.9. Valoración do patrimonio cultural e artístico para a satisfacción con eles e para a súa conservación. B2.10. Elaboración de documentos relacionados con obras, creadores e creadoras, e manifestacións artísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Coñecer as manifestacións artísticas máis significativas que forman parte do patrimonio artístico e cultural, e adquirir unha actitude de respecto e valoración dese patrimonio. 	<ul style="list-style-type: none"> EPB2.3.1. Recoñece, respecta e valora as manifestacións artísticas máis importantes do patrimonio cultural e artístico español, nomeadamente aquelas que foron declaradas Patrimonio da Humanidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CS C CC EC 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.3.2. Aprecia as posibilidades que ofrecen os museos de coñecer obras de arte expostas neles e goza con elas. 	<ul style="list-style-type: none"> CS C CC EC 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %

O B X	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.3.3. Coñece algunha profesión do ámbito artístico, interésase polas características do traballo de artistas e artesáns ou artesás, e goza como público coa observación das súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> CS CC EC 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %
i j b	<ul style="list-style-type: none"> B2.11. Emprego dos medios audiovisuais e novas tecnoloxías da información e da comunicación para o tratamento de imaxes, deseño, animación e difusión dos traballos elaborados. B2.12. Preparación de documentos propios da comunicación artística. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar as TIC para a busca e tratamento de imaxes, como ferramentas para deseñar documentos. 	<ul style="list-style-type: none"> EPB2.4.1. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación como fonte de información e documentación para a creación de producións propias. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CC EC 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.4.2. Manexa programas informáticos sinxelos de elaboración e retoques de imaxes dixitais (copiar, pegar; modificar tamaño, cor, brillo, contraste etc.) que serven para a ilustración de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CC EC 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %

O B X	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compe tencias clave	TRI M	PES O	GM
			<ul style="list-style-type: none"> EPB2.4.3. Elabora e prepara documentos propios da comunicación artística (carteis, guías ou programas). 	<ul style="list-style-type: none"> CC EC CD 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %
<ul style="list-style-type: none"> a b j 	<ul style="list-style-type: none"> B2.13. Elaboración de producións plásticas utilizando técnicas mixtas, elixindo as técnicas, os instrumentos e os materiais de acordo coas súas características e coa súa finalidade. B2.14. Asunción de responsabilidade no traballo propio (constancia e esixencia progresiva) e no traballo cooperativo (respecto polas achegas e as disposicións das demais persoas). B2.15. Realización individual ou en grupo, con establecemento de momentos de revisión e de reflexión sobre o proceso seguido. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Realizar producións plásticas, participando con interese e aplicación no traballo individual ou de forma cooperativa, respectando os materiais, os utensilios e os espazos, desenvolvendo a iniciativa e a creatividade, e apreciando a correcta e precisa realización dos exercicios e das actividades, a orde e a limpeza, o respecto polas normas, as regras e os/as compañeiros/as. 	<ul style="list-style-type: none"> EPB2.5.1. Produce obras plásticas, logo de escoller as técnicas e os instrumentos máis axeitados para conseguir unha finalidade determinada. EPB2.5.2. Respecta os materiais, os utensilios e os espazos. EPB2.5.3. Aмосa interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo, respectando as iniciativas de cada compañeiro ou compañeira. 	<ul style="list-style-type: none"> CC EC CA A CS C CC EC CS C CC EC 	1º 2º 3º 1º 2º 3º 1º 2º 3º	1,82 % 1,82 % 1,82 %	0,91 % 0,91 % 0,91 %

O B X	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
			<ul style="list-style-type: none"> EPB 2.5.4. Participa con interese nas actividades propostas, apreciando a realización correcta, precisa, ordenada e limpa dos exercicios e das actividades. 	<ul style="list-style-type: none"> CS C CC EC CA A 	1º 2º 3º	1,82 %	0,91 %
BLOQUE 3. DEBUXO XEOMÉTRICO							
g b j	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Elaboración de composicións plásticas partindo de conceptos xeométricos da realidade do alumnado. B3.2. Uso da cuadrícula para coñecer e comprender o termo de escala. B3.3. Apreciación das posibilidades plásticas e expresivas das estruturas xeométricas. B3.4. Construción de estruturas e transformación de espazos usando noções métricas e de perspectiva. B3.5. Uso dos instrumentos básicos do debuxo xeométrico para compor unha creación artística partindo dos polígonos elementais. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Identificar conceptos xeométricos na realidade que rodea o alumnado, en relación cos conceptos xeométricos recollidos na área de matemáticas coa súa aplicación gráfica. 	<ul style="list-style-type: none"> EPB3.1.1. Identifica os conceptos de horizontalidade e verticalidade, e utilízalos nas súas composicións con fins expresivos. 	<ul style="list-style-type: none"> CC EC CA A CM CC T 	3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> EPB3.1.2. Traza rectas paralelas e perpendiculares, usando o escuadro e o cartabón. 	<ul style="list-style-type: none"> CC EC CA A CM CC T 	3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> EPB3.1.3. Utiliza a regra considerando o milímetro como unidade de medida habitual aplicada ao debuxo técnico. 	<ul style="list-style-type: none"> CC EC CM CC T 	3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> EPB3.1.4. Suma e resta segmentos utilizando a regra e o compás. 	<ul style="list-style-type: none"> CM CC T CC EC 	3º	1,82 %	0,91 %

O B X	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.1.5. Calcula graficamente a mediatriz dun segmento utilizando a regra e o compás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CM ▪ CC ▪ T ▪ CC ▪ EC 	3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.1.6. Traza círculos co compás coñecendo o raio. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CM ▪ CC ▪ T ▪ CC ▪ EC 	3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.1.7. Divide a circunferencia en dúas, tres, catro e seis partes iguais, utilizando o material propio do debuxo técnico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CM ▪ CC ▪ T ▪ CC ▪ EC 	3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.1.8. Aplica a división da circunferencia á construción de estrelas e elementos florais aos que posteriormente lles dá cor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CC ▪ EC ▪ CM ▪ CC ▪ T ▪ CA ▪ A 	3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.1.9. Continúa series con motivos xeométricos (rectas e curvas) utilizando unha cuadrícula propia facilitada cos instrumentos propios do debuxo técnico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CC ▪ EC ▪ CA ▪ A 	3º	1,82 %	0,91 %

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	TRIM	PESO	GM
			<ul style="list-style-type: none"> EPB3.1.10. Suma e resta ángulos de 90, 60, 45 e 30 graos utilizando o escuadro e o cartabón. 	<ul style="list-style-type: none"> CM CC T 	3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> EPB3.1.11. Analiza a realidade descompóndoa en formas xeométricas básicas e trasladándoa a composicións bidimensionais. 	<ul style="list-style-type: none"> CC EC CA A 	3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> EPB3.1.12. Identifica nunha obra bidimensional formas xeométricas simples. 	<ul style="list-style-type: none"> CC EC CM CC T 	3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> EPB3.1.13. Realiza composicións utilizando formas xeométricas suxeridas polo ou pola docente. 	<ul style="list-style-type: none"> CC EC CM CC T CSI EE 	3º	1,82 %	0,91 %
			<ul style="list-style-type: none"> EPB3.1.14. Coñece e comprende o termo de escala e é capaz de aplicalo cambiando a escala dun debuxo sinxelo mediante o uso de cuadrícula. 	<ul style="list-style-type: none"> CM CC T CC EC 	3º	1,82 %	0,91 %

O B X	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compe tencias clave	TRI M	PES O	GM
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.1.15. Recoñece, clasifica e constrúe os polígonos elementais, apreciando as súas diferenzas e similitudes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CM CET ▪ CC EC 	3º	1,82 %	0,91 %
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ g ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Exploración e uso adecuado do material de debuxo técnico, coa finalidade de atopar o máis apropiado para o resultado final. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Iniciar o coñecemento e o manexo dos instrumentos e dos materiais propios do debuxo técnico, e empregalos adecuadamente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB3.2.1. Coñece e aprecia o resultado da utilización correcta dos instrumentos de debuxo, e valora a precisión dos resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CC EC ▪ CA A ▪ CM CC T 	3º	1,82 %	0,91 %

ÁREA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA

O B X	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compe tencias clave			
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR							
a e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comprensión de textos orais procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, na entrevista, na reportaxe infantil e nos debates e comentarios de actualidade, para obter información xeral sobre feitos e acontecementos que resulten significativos, distinguindo información de opinión, e elaboración dun resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
b d e i o	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Valoración dos medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e a experiencias doutras persoas. ▪ B1.3. Uso de documentos audiovisuais como medio de obter, identificar, seleccionar, clasificar, comparar e relacionar con progresiva autonomía informacións relevantes para aprender. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSC 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSI EE 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Interpretación elemental en textos orais da retransmisión, da ironía e de dúbidos sentidos, recoñecendo a primeira como un trazo característico da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Interpretar a retransmisión, a ironía e os dúbidos sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retransmisión, a ironía e os dúbidos sentidos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.3.2. Recoñece a retransmisión como un trazo característico da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCE C ▪ CSC 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%

O B X	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave			
a b c e o	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Comprensión e produción de textos orais para aprender e para informarse, tanto os creados con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase, entrevistas ou debates). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSE IEE 	1º	0,83	0,41
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,83	0,41
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSI EE ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,83	0,41
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.4.4. Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSI EE ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,83	0,41
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.4.5. Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSI EE 	1º 2º 3º	0,83	0,41
a c e o	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas (tolerancia ás opinións, escoita atenta, respecto das de quen fala sen interrupcións inadecuadas, contacto visual). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.1. Escoita atentamente as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	1º 2º 3º	0,83	0,41
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	1º 2º 3º	0,83	0,41

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compe tencias clave			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Participación e cooperación nas situacións comunicativas de relación social especialmente as destinadas a favorecer a convivencia (debates, exposicións curtas, conversas, expresións espontáneas, discusións, asembleas, narracións orais, entrevistas) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, roles diversos no intercambio, respecto ás opinións das demais persoas, ton de voz, posturas e xestos adecuados). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CAA 	1º	0,83	0,41
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCE C 	1º	0,83	0,41
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCE C ▪ 	1º	0,83	0,41
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCE C 	1º	0,83	0,41
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCE C ▪ CAA 	1º	0,83	0,41

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compe tencias clave			
a b e o	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: fluidez, claridade, orde, léxico apropiado, pronuncia correcta, ton de voz, entoación, xestualidade. Incorporación das intervencións das demais persoas, formulación de preguntas coherentes e percepción das reaccións. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.4. Aмосa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCE C 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
b e i	<ul style="list-style-type: none"> B1.9. Produción de textos orais propios dos medios de comunicación social mediante simulación ou participación para ofrecer e compartir información e opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Elaborar textos propios dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.8.1. Elabora textos propios dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSI EE CSC 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
d e	<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Utilización de estratexias para potenciar a expresividade das mensaxes orais (acenos, miradas, posturas corporais). 	<ul style="list-style-type: none"> B1.9. Reforza a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais coa utilización de elementos propios da linguaxe xestual. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.1. Utiliza a expresividade corporal: acenos, miradas, postura corporal... para reforzar o sentido das súas producións orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCE C CSC CAA 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%

O B X	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compe tencias clave			
b d e	<ul style="list-style-type: none"> B1.11. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.1. Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe activamente ao traballo en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSI EE 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
e	<ul style="list-style-type: none"> B1.12. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCE C CSI EE 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
a d e o	<ul style="list-style-type: none"> B1.13. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
a d e o	<ul style="list-style-type: none"> B1.14. Recoñecemento e valoración das diferenzas dialectais orais da lingua galega, como elemento enriquecedor da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.13. Recoñecer e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCE C 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCE C 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
a d e o	<ul style="list-style-type: none"> B1.15. Identificación da lingua galega con calquera contexto de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais (sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación...) e en conversas con persoas 	<ul style="list-style-type: none"> B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCE C 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compe tencias clave			
	coñecidas ou descoñecidas.		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCE C CSC 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER							
<ul style="list-style-type: none"> b e l J o 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia, normas, programas de actividades, convocatorias, plans de traballo ou regulamentos. B2.2. Comprensión de textos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís e xuvenís) con especial incidencia na noticia, na entrevista e nas cartas á dirección do xornal, para obter información xeral, localizando informacións destacadas. B2.3. Comprensión de textos do ámbito escolar en soporte papel ou dixital para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso social (folletos informativos ou publicitarios, prensa, programas, fragmentos literarios). 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dúbidos sentidos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CSC 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo, expositivo e argumentativo). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérbolos, ironías e dúbidos sentidos en textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%

O B X	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave			
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia información, opinión e publicidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSI EE 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSI EE 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Integración de coñecementos e de informacións procedentes de diferentes soportes para aprender, comparando, clasificando, identificando e interpretando con especial atención aos datos que se transmiten mediante gráficos, esquemas e ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Interpretar e comprender a información procedente de gráficos, esquemas e ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.2.1. Interpreta e comprende a información de gráficos, esquemas, mapas conceptuais e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que a acompaña. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSI EE ▪ CM CT 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto, indicando as ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compe tencias clave			
■ ■ ■ e	■ B2.6. Uso das estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, relectura...).	■ B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura.	■ LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	■ CCL ■ CAA ■ CSI EE	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			■ LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	■ CCL ■ CAA ■ CSI EE	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
■ ■ ■ e ■ i	■ B2.7. Uso dirixido das tecnoloxías da información e da comunicación para a localización, selección, interpretación e organización da información.	■ B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto.	■ LGB2.5.1. Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto.	■ CCL ■ CD ■ CAA	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			■ LGB2.5.2. Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto.	■ CCL ■ CD	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			■ LGB2.5.3. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	■ CCL ■ CAA ■ CD ■ CSI EE	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
■ ■ ■ e ■ o	■ B2.8. Realización de diferentes tipos de lectura: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal, de resolución de problemas.	■ B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.	■ LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	■ CCL ■ CSI EE ■ CAA	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
■ ■ ■ e	■ B2.9. Lectura expresiva de textos literarios e non literarios, de diferente tipoloxía textual. ■ B2.10. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios e non literarios.	■ B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á	■ LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras.	■ CCL ■ CAA	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			■ LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.	■ CCL	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%

O B X	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compe tencias clave			
		dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
a b e i	<ul style="list-style-type: none"> B2.11. Uso da biblioteca de aula e do centro, amosando coñecemento da súa organización (catalogación, funcionamento) e participación en actividades literarias e na elaboración de propostas. B2.12. Utilización das bibliotecas, incluíndo as virtuais, de xeito cada vez máis autónomo, para obter información e modelos para a produción escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Usar as bibliotecas da aula e do centro, así como as virtuais, con autonomía abonda, comprendendo como se organiza e colaborando no seu coidado e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.1. Usa a biblioteca de aula con autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.2. Usa a biblioteca de centro con autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e na súa mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.3. Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con autonomía. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CD 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
a b e	<ul style="list-style-type: none"> B2.13. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.9. Ter interese por ter unha biblioteca propia, física ou virtual. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.9.1. Amosa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compe tencias clave			
a b e	<ul style="list-style-type: none"> B2.14. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias e de regulación da convivencia. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.10.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CCE C 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
a b e m	<ul style="list-style-type: none"> B2.15. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.1. Amosa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese. LGB2.11.2. Éxpresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCL CSC CAA CSI EE 	1º 2º 3º 1º 2º 3º	0,83 % 0,83 %	0,41 5% 0,41 5%
a d e o	<ul style="list-style-type: none"> B2.16. Análise de textos escritos en diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.12. Analizar textos escritos en diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.1. Percibe as diferenzas lingüísticas presentes nas variedades da lingua galega. LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCE C CCL CSC CCE C 	1º 2º 3º 1º 2º 3º	0,83 % 0,83 %	0,41 5% 0,41 5%
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR							
a b e	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Uso das estratexias de planificación, de textualización (formato, estrutura, ortografía e normas lingüísticas, puntuación, coherencia e cohesión...) e revisión como partes do proceso escritor. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSI EE CAA 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compe tencias clave			
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSI EE 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCE C 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSI EE 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSI EE 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
<ul style="list-style-type: none"> a b e i 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia, normas, programas, convocatorias, plans de traballo, mensaxes curtas) de acordo coas características propias destes xéneros. B3.3. Composición de textos de información e de opinión característicos dos medios de comunicación social sobre feitos e acontecementos significativos, con especial incidencia na noticia na entrevista. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, programas... LGB3.2.2. Escribe, en diferentes soportes, textos propios dos medios de comunicación, imitando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CD CCL CSC CCE C CAA 	1º 2º 3º 1º 2º 3º	0,83 % 0,83 %	0,41 5% 0,41 5%

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compe tencias clave			
	no comentario breve sobre libros ou música, en situacións reais ou simuladas.		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) adaptando a linguaxe ás características de cada xénero. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e cohesivos, usando o rexistro adecuado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCE C 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.2.5. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Producción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, enquisas, resumos, esquemas, informes, descrições, explicacións). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.3.1. Elabora textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información: cuestionarios, enquisas, resumos, informes... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSI EE 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Redacción de textos breves creativos carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Elaborar textos breves con creatividade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.4.1. Expresa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos e/ou emocións; narra accións e presenta personaxes, obxectos e/ou lugares: carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCE C ▪ CAA ▪ CSI EE 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.4.2. Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCE C ▪ CAA ▪ CSI EE 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%

O B X	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compe tencias clave			
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.3. Aprecia os usos creativos da linguaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCE C CAA CSI EE 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
<ul style="list-style-type: none"> b d e i j 	<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Uso progresivamente autónomo das TIC na busca de información, o tratamento dos textos e a realización de presentacións. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Usar de maneira autónoma as TIC para a busca de información, tratamento dos textos e realización de presentacións. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.5.1. Usa as TIC na procura de información ou para consultar o dicionario. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSI EE 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.5.2. Emprega procesadores de textos de maneira autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSI EE CD 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.5.3. Utiliza correctores de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSI EE 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.5.4. Utiliza as TIC para realizar presentacións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CSI EE 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
<ul style="list-style-type: none"> b e i j 	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Utilización de elementos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión (ilustracións, gráficos, táboas e tipografía) e ilustración creativa dos propios textos. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos e contribúan á súa ilustración creativa. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.6.1. Utiliza recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de maneira creativa. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CSI EE 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
<ul style="list-style-type: none"> a b e i 	<ul style="list-style-type: none"> B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA							

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compe tencias clave			
e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; clases de palabras, sílaba tónica e átona; enunciados: frase e oración; tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo; enlaces: preposición, conxunción e interxección; grupo de palabras: núcleo e complementos; substantivos, artigos e pronomes, adxectivo; tempo e modo verbal; persoa gramatical; modo imperativo e infinitivo; complementos do nome e complementos do verbo: o suxeito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.1.4. Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo e imperativo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.1.5. Identifica as oracións simples, recoñecendo o verbo e os seus complementos: o suxeito; utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e recoñece os complementos do nome. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%

O B X	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compe tencias clave			
b e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Coñecemento das normas ortográficas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas nos escritos. ▪ B4.3. Uso de procedementos de derivación, de comparación e de contraste para vulgar sobre a corrección das palabras e xeneralizar as normas ortográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.2.1. Aplica correctamente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica, así como as demais normas ortográficas, e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCE C 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
e e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Comparación e transformación de enunciados, mediante inserción, supresión, cambio de orde, segmentación e recomposición, para vulgar sobre a gramaticalidade dos resultados e facilitar o desenvolvemento dos conceptos lingüísticos e da metalinguaxe. ▪ B4.5. Comparación de estruturas sintácticas diversas para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado. ▪ B4.6. Observación da inserción e coordinación de oracións como procedementos propios da explicación, tanto na escritura como na expresión oral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.3.1. Emprega con correccións os signos de puntuación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.3.2. Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións. 			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.3.3. Respecta as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono. 			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCE C 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%	
e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.7. Exploración das posibilidades do uso de diversos enlaces entre oracións (causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición...), así como doutros elementos de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Recoñecer e empregar axeitadamente e os conectores, así como outros elementos de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.4.1. Usa axeitadamente diversos conectores entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compe tencias clave			
	cohesión, en relación coa composición de textos.	cohesión.	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.4.2. Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, deixes, elipse, sinónimos... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
e	<ul style="list-style-type: none"> B4.8. Identificación, en oracións, do verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, así como o papel semántico deste (axente, paciente e causa). B4.9. Transformación de oracións de activa en pasiva, e viceversa, para mellorar a comprensión de determinados textos. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Identificar o papel semántico do suxeito e transformar oracións activas en pasivas, e viceversa, para mellorar a comprensión e a produción de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.5.1. Identifica, en oracións, o papel semántico do suxeito.. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.5.2. Transforma oracións activas en pasiva, e viceversa. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
e	<ul style="list-style-type: none"> B4.10. Práctica do paso de estilo directo a estilo indirecto na narración, e viceversa, para mellorar a produción de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.6. Transformar un texto narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto e viceversa. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.6.1. Transforma un texto narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto e viceversa. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
b e i	<ul style="list-style-type: none"> B4.11. Uso eficaz do dicionario, en papel ou dixital, na busca da ampliación do vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical. B4.12. Ampliación do vocabulario, mediante o traballo con palabras sinónimas, antónimas, homónimas, polisémicas; aumentativos e diminutivos, arcaísmos, neoloxismos. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CD 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compe tencias clave			
	<p>estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.</p> <ul style="list-style-type: none"> B4.13. Ampliación do vocabulario mediante os procedementos de creación de palabras: derivación (prefixos e sufixos) e composición. 		<ul style="list-style-type: none"> LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
a d e h m o	<ul style="list-style-type: none"> B4.14. Coñecemento das características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega e identificación e valoración desta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.8. Coñecer as características relevantes da lingua galega e identificar e valorar esta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.8.1. Identifica as características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCE C 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.8.2. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCE C 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
a b d e m o	<ul style="list-style-type: none"> B4.15. Comparación entre aspectos das linguas que o alumnado coñece e/ou está a aprender para mellorar os procesos comunicativos e recoñecer as interferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.9. Establecer relacións entre as diversas linguas que utiliza ou está a aprender o alumnado para reflexionar sobre como mellorar os seus procesos comunicativos na lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.9.1. Recoñece e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCE C 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.9.2. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCE C CAA CSI EE 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA							

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compe tencias clave			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. escoita, memorización e reprodución de textos procedentes da literatura popular oral galega (refráns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral. ▪ B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego (oral ou non) como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refráns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCE C 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCE C 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses (conto, cómic, novela). ▪ B5.4. Lectura guiada de textos da literatura infantil, adaptacións de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCE C ▪ CD 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCE C ▪ CD 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Lectura comentada de poemas, de relatos e de obras teatrais tendo en conta as convencións literarias (xéneros, figuras) e a presenza de certos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.3.1. Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCE C 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compe tencias clave			
	temas e motivos repetitivos e tópicos.	temas recorrentes.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.3.3. Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, metáforas, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCE C ▪ CAA 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.3.4. Identifica temas e tópicos recorrentes na literatura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCE C 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos dados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCE C ▪ CSC 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios diversos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Participar activamente en dramatizacións de textos literarios diversos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de textos literarios diversos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCE C 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%

O B X	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compe tencias clave			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.9. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. ▪ B5.10. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.7.1. Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCE C 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.7.2. Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCE C 	1º 2º 3º	0,83 %	0,41 5%

4.2. INSTRUMENTOS E PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN COMÚNS A TODAS AS ÁREAS

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN
Observación directa. Avaliación de contidos, probas correspondentes ás unidades. Avaliación para competencias, probas correspondentes ás unidades. Outros documentos gráficos ou textuais. Debates e intervencións. Proxectos persoais ou de grupo. Representacións e dramatizacións.	Observación directa do traballo diario. Análise e valoración de tarefas especialmente creadas para a avaliación. Valoración cuantitativa do progreso individual (cualificacións). Valoración cualitativa do progreso individual (anotacións e puntualizacións). Valoración cuantitativa progreso colectivo. Valoración cualitativa do progreso colectivo.

5. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS

PRINCIPIOS XERAIS

1. A finalidade da educación primaria é facilitarles aos alumnos e ás alumnas as aprendizaxes da expresión e da comprensión oral, a lectura, a escritura, o cálculo, a adquisición de nocións básicas da cultura, os hábitos de convivencia, de estudo e de traballo, o sentido artístico, a creatividade e a afectividade, co fin de garantir unha formación integral que contribúa ao pleno desenvolvemento da súa personalidade e de preparalos/as para cursar con aproveitamento a educación secundaria obrigatoria.
2. A acción educativa procurará a integración das experiencias e aprendizaxes do alumnado e adaptarse aos seus ritmos de traballo.
3. Para unha adquisición eficaz das competencias e a súa integración efectiva no currículo, deberán deseñarse actividades de aprendizaxe integradas que permitan ao alumnado avanzar cara aos resultados de aprendizaxe en máis dunha competencia ao mesmo tempo.
4. Os centro docente desenvolverá as medidas de atención á diversidade establecidas pola consellería, adaptándoas ás características do alumnado e á súa realidade educativa, co fin de atender a todo o alumnado. Así mesmo, se arbitrarán métodos que teñan en conta os diferentes ritmos de aprendizaxe do alumnado, que favorezan a capacidade de aprender por si mesmos/as e promovan o traballo en equipo.
5. Desde o centro se promoverán compromisos coas familias e cos propios alumnos e alumnas nos que se especifiquen as actividades que uns e outros se comprometen a desenvolver para facilitar o progreso educativo.
6. Sen prexuízo do seu tratamento específico nalgunhas das disciplinas de cada curso, a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e a comunicación, o emprendemento e a educación cívica e constitucional traballarase en todas as materias.
7. Se fomentará a calidade, equidade e inclusión educativa das persoas con discapacidade, a igualdade de oportunidades e non-discriminación por razón de discapacidade, medidas de flexibilización e alternativas metodolóxicas, adaptacións curriculares e outras medidas de atención á diversidade.

8. Se promoverá o desenvolvemento dos valores que fomenten a igualdade efectiva entre homes e mulleres e a prevención da violencia de xénero, e dos valores inherentes ao principio de igualdade de trato e non-discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social.

PRINCIPIOS METODOLÓXICOS

1. Nesta etapa poñeráse especial énfase na atención á diversidade do alumnado, na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten estas dificultades.

2. A metodoloxía didáctica será fundamentalmente comunicativa, inclusiva, activa e participativa, e dirixida ao logro dos obxectivos e das competencias clave. Neste sentido prestarase atención ao desenvolvemento de metodoloxías que permitan integrar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real.

3. A acción educativa procurará a integración das distintas experiencias e aprendizaxes do alumnado e terá en conta os seus diferentes ritmos e estilos de aprendizaxe, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmo e promovendo o traballo colaborativo e en equipo.

4. A lectura constitúe un factor fundamental para o desenvolvemento das competencias clave; é de especial relevancia o desenvolvemento de estratexias de comprensión lectora de todo tipo de textos e imaxes, en calquera soporte e formato. Co fin de fomentar o hábito da lectura, os centros docentes organizarán a súa práctica docente de xeito que se garanta a incorporación dun tempo diario de lectura non inferior a trinta minutos.

5. A intervención educativa debe ter en conta como principio a diversidade do alumnado, entendendo que deste xeito se garante o desenvolvemento de todo el e mais unha atención personalizada en función das necesidades de cadaquén.

6. Prestaráselle especial atención durante a etapa á atención personalizada dos alumnos e das alumnas, á realización de diagnósticos precoces e ao establecemento de mecanismos de reforzo para lograr o éxito escolar.

7. Os mecanismos de reforzo, que deberán poñerse en práctica tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe, poderán ser tanto organizativos como curriculares. Entre estas medidas poderán considerarse o apoio no grupo ordinario, os agrupamentos flexibles ou as adaptacións do currículo.

8. Para unha adquisición eficaz das competencias e a súa integración efectiva no currículo, deseñaranse actividades de aprendizaxe integradas que lle permitan ao alumnado avanzar cara aos resultados de aprendizaxe de máis dunha competencia ao mesmo tempo.

6. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

- Libros de texto.
- Cadernos de traballo.
- Materiais didácticos tanto comercializados como de elaboración propia.
- Fichas de reforzo e apoio.
- Fichas de avaliación.
- Ordenador e encerado dixital.
- Biblioteca de aula e de centro.
- Recursos didácticos na rede.
- Dicionarios.
- Mapas.
- Murais.

- Material manipulable experimental propio de cada área.

7. AVALIACIÓN

O referente para avaliar as aprendizaxes do alumnado son os criterios de avaliación e a súa concreción nos estándares de aprendizaxe avaliábeles. No deseño das situacións de aprendizaxe tomaranse en consideración todos os elementos do currículo, entre eles os procedementos e instrumentos de avaliación, así como os criterios de cualificación que permitan avaliar tanto os resultados de área como o nivel de competencias alcanzado polos alumnos e as alumnas.

Contamos cos seguintes procedementos de avaliación:

- Procedementos de avaliación inicial: a avaliación inicial levarase a cabo no mes de setembro. Será realizada a través da observación e de diferentes actividades de ensino / aprendizaxe que permitan observar e comprobar tanto o desenvolvemento de contidos como de competencias en todo o alumnado. As actividades poderán ser tanto escritas, como manipulativas ou orais. Dita avaliación inicial permitirá deseñar a programación de aula, partir do nivel do alumnado e adaptar o proceso ás necesidades individuais de cada alumno/a. Os aspectos relevantes serán rexistrados por escrito e informarase as familias
- Procedementos de avaliación continua: a avaliación continua será inherente á propia práctica docente. As propias actividades de ensino / aprendizaxe permitirán ir regulando o proceso, xestionando erros e afianzando éxitos. Utilizaremos diferentes instrumentos de avaliación, tales como probas escritas, demostracións prácticas, ... En cada tarefa integrada ou proxecto avaliaremos os seus correspondentes estándares establecendo diferentes niveis de desempeño para cada alumno/a.
- Procedementos da avaliación final: a avaliación final ou sumativa virá dada polo perfil de área ou competencia, así como pola correspondente ponderación dos estándares.

Na materia de ciencias naturais e ciencias sociais, a avaliación será final por cada unha das unidades didácticas, e para a nota final se realizará unha media de todas elas.

7.1. MÍNIMOS ESIXIBLES

CIENCIAS DA NATUREZA

- Coñecer para que serve a función de relación e saber como ocorre.
- Diferenciar entre movementos voluntarios e reflexos e saber como se realizan.
- Coñecer para que serven as funcións de nutrición, reprodución e relación.
- Saber como funcionan os aparellos que interveñen nas funcións de nutrición, reprodución e relación.
- Identificar os sentidos e os seus órganos, así como coñecer as partes principais destes, a información que recolle cada sentido e os hábitos saudables para coidalos.
- Saber como son as neurona e o tecido nervioso.
- Saber en que consiste a función de nutrición, en que pasos se realiza e cales son os principais nutrientes.
- Coñecer as etapas do proceso dixestivo.
- Saber en que consiste a respiración, como se realiza o intercambio de gases e

identificar os órganos que se encargan dela. Tamén diferenciar os movementos respiratorios.

- Saber como coidar a saúde dos aparellos dixestivos e respiratorio.
- Coñecer os principais compoñentes do sangue e comprender como é o corazón.
- Saber como se produce a circulación do sangue e diferenciar a circulación pulmonar e a circulación xeral.
- Coñecer os órganos do aparello excretor e saber como se producen a urina e a suor.
- Saber como coidar a saúde do aparello excretor.
- Diferenciar os caracteres sexuais primarios e secundarios.
- Identificar os órganos do aparello reprodutor feminino e masculino.
- Coñecer as características das células sexuais.
- Saber como se produce a fecundación.
- Saber como cambio o corpo da muller e o feto durante o embarazo.
- Coñecer o proceso do parto.
- Saber como coidar a saúde do aparello reprodutor.
- Aprender que todos os seres vivos están formados por células, unha ou moitas.
- Coñecer as partes da célula e diferenciar células animais e vexetais.
- Coñecer os diferentes niveis en que se organiza un organismo pluricelular.
- Coñecer os diferentes tecidos animais e vexetais e as funcións que realizan.
- Coñecer o nome dos cinco reinos en que se clasifican os seres vivos e recoñecer as características comúns dos que pertencen ao mesmo reino.
- Coñecer as características xerais dos vertebrados e invertebrados.
- Identificar os diferentes grupos en que se clasifican os animais.
- Identificar os dous principais grupos de plantas.
- Coñecer as características máis importantes dos grupos de plantas.
- Coñecer o reino dos fungos e as súas principais características.
- Coñecer as características do reino dos protistas.
- Diferenciar entre protozoos e algas.
- Coñecer as características das bacterias.
- Identificar os virus e as enfermidades que poden causar.
- Coñecer que todos os obxectos que nos rodean están feitos de materia.
- Saber cales son as propiedades xerais e as características da materia.
- Aprender o que é a enerxía e cales son as súas formas e fontes.
- Distinguir as principais formas de enerxía e coñecer os seus usos.
- Diferenciar substancias puras e mesturas.
- Identificar distintos tipos de mesturas e coñecer métodos de separación.
- Saber que a calor produce cambios de estado e cambios de volume na materia.
- Coñecer os diferentes cambios de estado.
- Coñecer as reaccións químicas e os seus tipos.
- Saber que os corpos teñen cargas eléctricas e que hai dous tipos destas.
- Saber en que consiste o magnetismo e que tipo de forzas magnéticas hai.
- Coñecer a relación entre o magnetismo terrestre e o compás.
- Aprender o que é a corrente eléctrica e cales son os seus efectos.
- Comprender a diferenza entre materiais illantes e os condutores.
- Coñecer os principais compoñentes dun circuito eléctrico, os diferentes tipos de xeradores eléctricos e a súas aplicacións.
- Saber como se produce e se distribúe a electricidade.
- Aprender o que é unha rede eléctrica.

CIENCIAS SOCIAIS

- Coñecer e usar con propiedade o vocabulario propio da materia.
- Comprender que o universo está formado polo conxunto de todos os astros e o espazo que hai entre eles.
- Coñecer o Sistema Solar, identificando os diferentes astros que o forman e as súas características. Comprender e explicar o movemento de rotación e translación da Terra.
- Recoñecer os movementos e as fases da Lúa.
- Saber o que son as eclipses e as mareas.
- Describir as diferentes formas de representar a Terra e diferenciar entre os distintos

tipos de mapas.

- Saber que é a escala e diferenciar escalas gráficas e numéricas.
- Identificar os elementos dos mapas.
- Lembrar os puntos cardinais e como localizalos.
- Coñecer a rosa dos ventos.
- Describir o sistema de paralelos e meridianos.
- Aprender como se determinan as coordenadas xeográficas dun punto.
- Coñecer o sistema mundial de fusos horarios.
- Identificar o fuso de referencia.
- Definir os principais conceptos relacionados co estudo da poboación.
- Recoñecer a importancia dos mapas ao longo da historia a través dun caso concreto.
- Localizar Europa na Terra.
- Recoñecer o relevo de Europa.
- Coñecer as características das costas europeas.
- Localizar España dentro de Europa e recoñecer os límites da península.
- Identificar as principais unidades de relevo de España.
- Identificar os territorios insulares de España e o nome das súas illas.
- Identificar as distintas costas españolas.
- Calcular distancias coa escala dun mapa.
- Identificar as características xerais dos ríos europeos de cada vertente.
- Coñecer cales son as vertentes hidrográficas de Europa.
- Identificar nun mapa as cinco vertentes europeas.
- Coñecer en que zonas climáticas se sitúa o territorio europeo.
- Diferenciar os tres tipos de climas temperados de Europa.
- Identificar a vexetación propia de cada tipo de clima.
- Recoñecer as características xerais dos ríos de España.
- Recoñecer as vertentes hidrográficas españolas.
- Diferenciar entre conca hidrográfica e vertente.
- Identificar e localizar nun mapa os catro tipos de clima que existen en España e coñecer as súas características.
- Saber o que é a actividade económica e coñecer os seus elementos: produción, distribución e consumo.
- Saber o que é unha empresa e recoñecer os recursos e organización que necesita para o seu funcionamento.
- Diferenciar os distintos tipos de empresa.
- Saber o que é a publicidade, recoñecer os seus obxectivos e identificar as principais estratexias publicitarias.
- Identificar os elementos da mensaxe publicitaria.
- Promover o sentido crítico ante a publicidade.
- Saber o que é o diñeiro e identificar as formas en que se presenta.
- Diferenciar entre aforro e investimento.
- Identificar as características da poboación europea e española.
- Coñecer a densidade de poboación e a distribución da poboación en Europa e en España.
- Aprender cales son os movementos migratorios en Europa e en España e os efectos que provocan.
- Coñecer as actividades do sector primario en Europa e en España e a porcentaxe de persoas que traballan nel.
- Distinguir as grandes zonas europeas dedicadas á agricultura e descubrir os cultivos que se practican.
- Recoñecer o importante papel da gandería en Europa e en España e coñecer as súas características.
- Coñecer os principais caladoiros pesqueiros europeos e os principais países pesqueiros de Europa.
- Coñecer as actividades que comprende o sector secundario en Europa e en España e a porcentaxe de persoas que traballan nel.
- Diferenciar os tres tipos de industria que existen en Europa segundo os produtos que se obteñen de cada unha delas.
- Recoñecer as características da industria en España, o emprego que xera e os principais produtos que se fabrican.

- Identificar as principais rexións industriais en Europa e en España.
- Coñecer as actividades que comprende o sector terciario en Europa e en España.
- Distinguir entre comercio interior e exterior e entre exportación e importación.
- Recoñecer a importancia para as sociedades das actividades do sector terciario.
- Identificar tipos de transporte.
- Diferenciar os tipos de turismo e as súas características.
- Identificar que é o medio ambiente e que elementos o integran.
- Recoñecer a acción antrópica sobre o medio.
- Aprender que é o desenvolvemento sustentable.
- Coñecer os principais problemas que afectan ao medio ambiente.
- Saber o que é e cales son as causas do cambio climático.
- Saber o que é o Protocolo de Quioto.
- Tomar conciencia da necesidade de conservar o medio ambiente.
- Coñecer as unidades de tempo máis utilizadas para o estudo da historia.
- Ordenar o tempo histórico en liñas de tempo.
- Definir unha fonte histórica e diferenciar os tipos que hai.
- Coñecer cando comezou cada unha das etapas en que se divide a historia.
- Identificar o feito que dá comezo a Idade Contemporánea en España.
- Coñecer as circunstancias en que se elaborou e promulgou a Constitución de Cádiz.
- Coñecer os trazos máis destacados do reinado de Fernando VII.
- Coñecer as peculiaridades do reinado de Isabel II.
- Distinguir os bandos enfrontados na primeira guerra carlista.
- Identificar as formas de goberno que houbo en España tras a revolución de 1868.
- Recoñecer as características principais da restauración.
- Coñecer a cronoloxía da revolución industrial.
- Recoñecer os avances relacionados coa revolución industrial.
- Diferenciar a sociedade do século XIX da sociedade estamental identificando as clases sociais da época.
- Entender o que son os sindicatos.
- Identificar os principais estilos artísticos do século XIX.
- Saber o que é a xeración do 98, quen a formou e como xurdiu.
- Coñecer os grandes inventos do século XIX.
- Identificar os feitos máis importantes que se produciron durante o reinado de Afonso XIII.
- Coñecer os acontecementos que se produciron ao final do sistema da Restauración.
- Aprender os principais acontecementos da ditadura militar de Primo de Rivera.
- Saber por que se proclamou a Segunda República e coñecer o sistema de goberno en que se baseaba.
- Coñecer as reformas aprobadas durante a Segunda República.
- Explicar como se produciu a guerra civil e recoñecer as consecuencias dela para a sociedade española.
- Analizar os trazos e identificar as etapas en que se divide o franquismo.
- Aprender cando se produciu e que comportou para España o final do franquismo.
- Coñecer que foi a transición española e situala cronoloxicamente.
- Saber como se organizou España a partir da Constitución de 1978.
- Valorar o sistema democrático.
- Identificar as características da arte e da cultura do século XX.
- Identificar a organización política e territorial do Estado Español.
- Recoñecer a Constitución como lei fundamental da que emanan outras leis.
- Coñecer os principais feitos no proceso de constitución da UE e valorar os seus logros nos aspectos político, económico e social.
- Identificar os países que integran a UE forman a eurozona.
- Coñecer o proceso de incorporación de España a UE e distinguir as consecuencias positivas e negativas.

- Ler, escribir, descompoñer, comparar e ordenar números naturais de ata nove cifras.
- Aproximar números naturais a distintas ordes e utilizar as aproximacións de números naturais en situacións reais.
- Calcular operacións combinadas, respectando a xerarquía das operacións.
- Coñecer o sistema de numeración romano e as regras para escribir números romanos.
- Coñecer os números ordinais.
- Recoñecer e realizar sumas, restas, multiplicacións e divisións.
- Resolver problemas e situacións, de suma, resta, multiplicación e división da vida cotián.
- Recoñecer números expresados en forma de potencia.
- Coñecer as potencias de base 10 e a expresión polinómica dun número.
- Calcular raíces cadradas.
- Interpretar gráficos lineais de dúas características e relacionalos con outros gráficos e táboas.
- Recoñecer e comparar números enteiros e utilízalos en contextos reais.
- Identificar coordenadas de puntos representados en eixes cartesianos.
- Recoñecer múltiplos e divisores dun número dado.
- Coñecer os criterios de divisibilidade.
- Calcular mcm e mcd de dous ou máis números.
- Resolver problemas moi sinxelos de mcm e mcd.
- Recoñecer, representar, ler, escribir, comparar, suma, restar, multiplicar e dividir fraccións.
- Recoñecer e obter fraccións equivalentes.
- Calcular a fracción dun número.
- Ler, escribir, descompoñer e realizar operacións con números decimais.
- Comparar números decimais.
- Comparar, ordenar e operar con fraccións decimais, relacionándoas cos números decimais correspondentes.
- Recoñecer, ler e escribir porcentaxes e asocialos coas fraccións de denominador 100 e os números decimais.
- Solucionar problemas con distintas operacións e números decimais.
- Aproximar números decimais ás décimas, centésimas e milésimas.
- Recoñecer situacións reais nas que aparecen números decimais.
- Recoñecer situacións reais nas que aparecen porcentaxes.
- Diferenciar series de números proporcionais e elaborar táboas de proporcionalidade.
- Resolver problemas de porcentaxes.
- Aplicar escalas numéricas e gráficas en situacións cotiás.
- Coñecer e utilizar as unidades naturais de medida (palmo, pé, paso), e as de lonxitude, capacidade e masa e realizar estimacións e resolver problemas de medidas de lonxitude, tempo, capacidade e masa relacionadas con situacións da vida cotiá.
- Utilizar as equivalencias entre unidades de lonxitude, capacidade e masa.
- Recoñecer o metro cadrado e os seus submúltiplos e as súas abreviaturas.
- Resolver problemas nos que hai que aplicar as relacións entre unidades de superficie.
- Ler e representar as horas en reloxos analóxicos e dixitais e resolver problemas reais onde aparezan as horas
- Identificar, nomear, clasificar e trazar as liñas e figuras fundamentais.
- Recoñecer, clasificar e medir ángulos.
- Recoñecer as unidades de medida de ángulos: grao, minuto e segundo, e as súas representacións.
- Coñecer e aplicar as equivalencias entre as unidades de medida de ángulos (sistema sesaxesimal).
- Recoñecer situacións reais onde aparecen volumes.
- Calcular o volume de distintos corpos.
- Utilizar a equivalencia entre o metro cúbico e os seus múltiplos.
- Relacionar unidades de volume e capacidade e resolver problemas cotiáns relacionados.
- Calcular a área de figuras planas.
- Recoñecer os corpos xeométricos máis importante e os seus elementos.
- Calcular áreas de prismas e pirámides e de corpos redondos.
- Calcular volumes de prismas e pirámides e de corpos redondos.

- Diferenciar entre variables estatísticas cuantitativas e cualitativas.
- Coñecer a frecuencia absoluta e a frecuencia relativa.
- Calcular la media aritmética de varios datos numéricos.
- Determinar a moda ou modas dun conxunto de datos.
- Determinar a mediana dun conxunto de datos.
- Calcular o rango dun conxunto de datos.
- Recoñecer cando un suceso é máis ou menos probable que outro e ordenar sucesos segundo a súa probabilidade.
- Calcular probabilidade de sucesos.
- Buscar, interpretar e rexistrar datos numéricos para elaborar táboas e gráficos.
- Presentar de forma clara, limpa e ordenada os cálculos, tamén os trazados de figuras xeométricas.

LINGUA CASTELÁ E LINGUA GALEGA

- Coñecer e utilizar o vocabulario básico do nivel na expresión escrita e oral.
- Recoñecer as unidades básicas da lingua e as principais clases de palabras (substantivos, artigos, adxectivos, pronomes persoais, determinantes, verbos...).
- Coñecer e utilizar correctamente as normas ortográficas propias do nivel.
- Desenvolver habilidades de comprensión lectora.
- Interpretar e utilizar a linguaxe non verbal.
- Localizar información en diferentes fontes: dicionarios, libros, enciclopedias,...
- Identificar os elementos rítmicos dun poema e empregar a rima consonante e asonante en pequenos poemas.
- Ler con fluidez, ritmo e entoación axeitados.
- Participar en situacións comunicativas da aula tomando en consideración os hábitos e as regras que rexen estas situacións.
- Comprender textos orais de uso habitual procedentes de diferentes soportes, identificando a información máis relevante. Usar estratexias elementais para comprender as mensaxes que se escoitan, atendendo a sinais relevantes coma o ton de voz ou os xestos e formulando preguntas sobre o que non se comprende ben.
- Expresar oralmente vivencias, feitos, sentimentos ou emocións, e comunicar mensaxes de xeito organizado.
- Coñecer e reproducir textos de literatura oral, especialmente a popular.
- Localizar información concreta e realizar inferencias directas na lectura de textos.
- Producir e reescribir textos diferentes e diversos con variados obxectivos comunicativos, seguindo modelos e observando estratexias de planificación, textualización (coidando as normas ortográficas elementais e os aspectos básicos da organización textual) e revisión de escritos. Iniciar o uso do procesador de texto para composicións sinxelas.
- Ler textos diversos dos traballados e creados na aula, con descodificación e entoación axeitada, coa finalidade de gozar e/ou aprender coa escoita lectora.
- Amosar iniciativa e interese pola lectura.
- Valorar a lectura como fonte de diversión.
- Presentar os seus traballos cunha caligrafía clara e limpa.

* Ademais en lingua galega considerárase como mínimos:

- Emprego oral da lingua galega en situacións de comunicación habituais e cotiáns dentro da aula.
- Identificar mudanzas que se producen nas palabras, enunciados e textos facendo substitucións, supresións, cambios de orde e observar as modificacións que se poden dar na comprensión e na expresión escrita.
- Memorizar e reproducir textos orais propios da literatura galega.
- Coñecer textos da literatura infantil galega (poesía, contos, cómics, ...) adecuados ao nivel, coa finalidade de gozar da lectura.
- Comparar textos orais e escritos producidos en diferentes variedades da lingua galega.
- Valorar a lingua galega e os recursos literarios da tradición oral.

PLÁSTICA

- Desenvolver mecanismos de sensibilidade estética e a creación artísticas para promover a percepción e a expresión de ideas, emocións, sentimentos e vivencias.
- Participar activamente en producións artísticas de forma cooperativa e de forma individual.
- Interese pola manipulación e pola exploración de materiais e de técnicas diversas.

VALORES CÍVICOS E SOCIAIS

- Traballar en equipo valorando o esforzo individual e colectivo.
- Expresar as súas opinións, sentimentos e emocións.
- Participar na resolución de conflitos.
- escoitar e respectar as opinións dos/as compañeiros/as, aceptando as diferenzas individuais.
- Respecta as regras nos xogos e no traballo en equipo.
- Respecta as normas da aula e do colexio.
- Colabora nas diferentes actividades que se propoñan dende a aula ou o colexio.

7.2. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.

Cráterios

1. Traballo autónomo (aula e outros espazos).	• Realización sen axuda externa. • Estimación do tempo empregado para resolver unha actividade. • Grao de adquisición de aprendizaxes básicas. • Orde e limpeza na presentación. • Caligrafía. • Destrezas. • Revisión do traballo antes de dalo por finalizado. • Valoración entre o traballo da clase e o da casa. • Creatividade.
10%	
2. Probas orais e escritas.	• Valoración da aprendizaxe dos contidos. • Valoración dos procesos seguidos e dos resultados. • Expresión oral do procedemento seguido ao resolver unha actividade. Coherencia e adecuación. • Valoración do tempo empregado/tempo necesario para resolver unha actividade. • Orde, limpeza e estrutura do traballo presentado. • Caligrafía lexible. • Tempo de realización. • Destrezas.
50%	
3. Actividades TIC.	• Uso adecuado e guiado do ordenador e dalgũa ferramenta telemática. • Utilización de Internet, de forma responsable e con axuda, para buscar información sinxela ou resolver unha actividade. • Tipo de participación (autónoma, con apoio ou ningunha). • Grao de elaboración da resposta. • Interese, motivación.
10%	
4. Participación e seguimento das clases (intervencións orais, tipo de respostas...).	• Nivel e calidade das intervencións. • Mensaxe estruturada. • Uso de vocabulario apropiado. • Comportamento. • Esfuerzo. • Interese.
10%	
5. Traballo cooperativo. Valoración individual e en grupo.	• Capacidade de traballo cooperativo. • Grao de comunicación cos compañeiros e compañeiras. • Resolución de conflitos. • Interese, motivación. • Creatividade. • Iniciativa. • Opinión persoal do traballo e de como se fixo.
10%	
6. <i>Dossier</i> de traballo individual.	• Presentación clara e ordenada. • Actualizado. • Razoamento da selección das producións que forman o <i>dossier</i> .
10%	

7.3. CRITERIOS DE PROMOCIÓN DOS ALUMNOS/AS.

O alumno ou a alumna accederá ao curso ou á etapa seguinte sempre que se considere que logrou os obxectivos que correspondan ao curso realizado ou os obxectivos da etapa, e que

alcanzou o grao de adquisición das competencias correspondentes. De non ser así, poderá repetir unha soa vez durante a etapa, cun plan específico de reforzo ou recuperación e apoio, que será organizado polos centros docentes de acordo co que estableza a consellería competente en materia educativa.

A repetición considerárase unha medida de carácter excepcional e tomarase tras esgotar o resto das medidas ordinarias de reforzo e apoio para resolver as dificultades de aprendizaxe do alumnado.

O equipo docente adoptará as decisións correspondentes sobre a promoción do alumnado tomando especialmente en consideración a información e o criterio do profesorado titor.

Atenderase especialmente aos resultados das avaliacións individualizadas de terceiro curso de educación primaria.

O claustro deste dentro, con carácter xeral, establece as seguintes normas na promoción ou non promoción entre os distintos cursos.

Promoción de curso:

- **Promocionará** aquel alumno/a que obteña cando menos a cualificación de SUFICIENTE en todas as áreas.
- **Promocionará** o/a alumno/a que, aínda que non obteña a cualificación de SUFICIENTE en todas as áreas xa repetise ao longo da etapa.
- **Non promocionará** o/a alumno/a que teña a cualificación de INSUFICIENTE en dúas áreas si estas son as das linguas (galego e castelán) ou ben unha área das citadas de lingua e a de matemáticas. E ó mesmo tempo teña un desenvolvemento das competencias clave e un grao de madurez tal, que dificulten gravemente o seu traballo no seguinte nivel.
- **O alumno con NEE será avaliado tendo en conta a súa adaptación curricular significativa**, é dicir, tomaranse como referencia para a súa promoción os obxectivos, contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe fixados nas respectivas adaptacións.

8. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE.

AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO	
INDICADORES DE LOGRO	ESCALA

	1	2	3	4
1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado?				
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreza a aprendizaxe?				
3. Conseguiuse a motivación do alumnado?				
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado?				
5. Contouse co apoio e implicación das familias no traballo do alumnado?				
6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado?				
7. Tomouse algunha medida curricular para atender ao alumnado con NEAE?				
8. Tomouse algunha medida organizativa para atender ao alumnado con NEAE?				
9. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado?				
10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación?				
11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula?				
12. Valorouse adecuadamente o traballo cooperativo do alumnado dentro do grupo?				

AVALIACIÓN DA PRÁCTICA DOCENTE				
INDICADORES DE LOGRO	ESCALA			
	1	2	3	4
1. Elabóranse actividades de distinta dificultade atendendo á diversidade?				
2. Elabóranse probas de avaliación de distinta dificultade para o alumnado con NEAE?				
3. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas?				
4. Intercálase o traballo individual e en equipo?				
5. Poténcianse estratexias de animación á lectura, de comprensión e de expresión oral?				
6. Incorporáanse as TIC aos procesos de ensino / aprendizaxe?				
7. Préstase atención aos temas transversais?				
8. Realizáronse as ACS propostas e aprobadas?				
9. As medidas de apoio, reforzo, etc establécense vinculadas aos estándares?				
10. Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación, ...?				

9. MEDIDAS DE ATENCIÓN A DIVERSIDADE.

No marco do Decreto 229/2011, enténdese por medidas de atención á diversidade aquelas actuacións, estratexias e/ou programas destinados a proporcionar unha resposta axustada ás necesidades educativas do alumnado. Estas medidas clasifícanse en:

1. Medidas ordinarias de atención á diversidade. Son todas aquelas que faciliten a adecuación do currículo, sen alteración significativa dos seus obxectivos, contidos e criterios de avaliación, ao contexto sociocultural dos centros educativos e ás características do alumnado. Estas medidas teñen como finalidade dar resposta ás diferenzas en competencia curricular, motivación, intereses, relación social, estratexias, estilos e ritmos de aprendizaxe, e están destinadas a facilitar a consecución dos obxectivos e competencias establecidas nas diferentes ensinanzas. Algunhas destas medidas a desenvolver serían:
 - a) Adecuación da estrutura organizativa do centro (horarios, agrupamentos, espazos) e da organización e xestión da aula ás características do alumnado.
 - b) Adecuación das programacións didácticas ao alumnado. En todo momento teranse en conta as características, motivacións e intereses do alumnado para deseñar as diferentes tarefas que permitan desenvolver e acadar os estándares e os criterios de avaliación.
 - c) Metodoloxías baseadas no traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, tutoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos e outras que promovan a inclusión.
 - d) Adaptación dos tempos e instrumentos ou procedementos de avaliación. A avaliación entenderase como un elemento regulador e potenciador da aprendizaxe. O alumnado con algún tipo de dificultade ou necesidade específica de apoio educativo contarán con todas aquelas adaptacións que sexan precisas e que permitan a compensación de ditas dificultades.
 - e) Reforzo educativo e apoio do profesorado con dispoñibilidade horaria. Este tipo de reforzo e apoio será deseñado e implementado contando sempre co asesoramento do D.O.
 - f) Programas de habilidades sociais. Traballarase a xestión de conflitos, a intelixencia emocional e a empatía de forma transversal.
2. Medidas extraordinarias de atención á diversidade. Son todas aquelas dirixidas a dar resposta ás necesidades educativas do alumnado con necesidade específica de apoio educativo que poden requirir modificacións significativas do currículo ordinario e/ou supoñer cambios esenciais no ámbito organizativo, así como, de ser o caso, nos elementos de acceso ao currículo ou na modalidade de escolarización. Aplicaranse unha vez esgotadas as de carácter ordinario ou por resultar estas insuficientes.

No presente curso escolar, como medidas extraordinarias contemplamos a revisión de dúas ACS e a intervención específica do profesorado de audición e linguaxe e pedagogía terapéutica. Intervención coordinadas polo DO e a xefatura de estudos.

10. INFORMACIÓN ÁS FAMILIAS.

Na reunión de pais/nais por cursos, que se celebrará no mes de setembro procederase a

darles conta da marcha do curso, con normas a seguir e orientacións cara ao estudo dos seus fillos e fillas.

Informaráselles dos criterios de promoción de curso, así como dos obxectivos, competencias, contidos e criterios de avaliación das distintas áreas, indicándolles que teñen á súa disposición ditos documentos na secretaría do centro para poder miralos cando lles sexa preciso.

Así mesmo, informaráselles de como será a avaliación trimestral e de onde sairá a nota de cualificación trimestral.

Recordaráselles o horario de atención a pais e a dispoñibilidade dos titores a recibilos en horario distinto ao da titoría, sempre que sexa posible e, por último, pediráselles a súa colaboración e implicación para mellorar a calidade do ensino, coa intención de que se convertan en axentes activos do proceso de ensinanza / aprendizaxe dos seus fillos/as.